

OP Yrityspankki Oyj:n osavuositiedot
1.1.–30.9.2020

OP Yrityspankki Oyj:n osavuositarkastus 1.1.–30.9.2020

Tulos ennen veroja
1–9/2020

319 milj. €

Korkokate
1–9/2020

+16 %

Vakuutusbate
1–9/2020

+16 %

CET1-
vakavaraisuus
30.9.2020

14,6 %

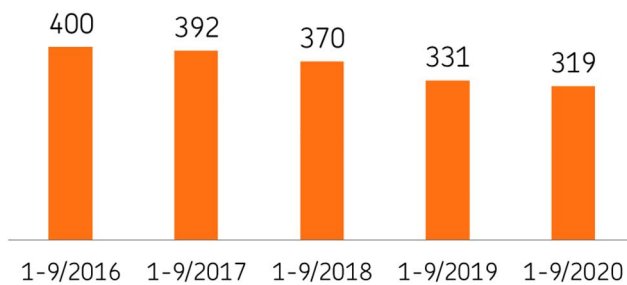
- Konsernin tulos ennen veroja oli 319 miljoonaa euroa (331). Vakuutusbate kasvoi 16 prosenttia 463 miljoonaan euroon (399) ja korkokate 16 prosenttia 244 miljoonaan euroon (211). Saamisten arvonalentumiset, 65 miljoonaa euroa, kasvoivat vertailukaudesta 54 miljoonaa euroa. Tuotot sijoitustoiminnasta laskivat 22 prosenttia 137 miljoonaan euroon (176). Konsernin tuotot yhteensä laskivat 2 prosenttia 838 miljoonaan euroon (854), mutta väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien tuotot kasvoivat 7 prosenttia 860 miljoonaan euroon (806).
- Yrityspankin tulos ennen veroja laski 3 prosenttia 194 miljoonaan euroon (201). Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 46 prosenttia 104 miljoonaan euroon (71) ja korkokate 6 prosenttia 298 miljoonaan euroon (281). Yrityspankin tulosta heikensi saamisten arvonalentumisten 55 miljoonan euron kasvu 66 miljoonaan euroon (11). Luottokanta kasvoi vuodessa 4 prosenttia 24,6 miljardiin euroon (23,7).
- Vakuutuksen tulos ennen veroja kasvoi 2 prosenttia 169 miljoonaan euroon (166). Vakuutusbate kasvoi 16 prosenttia 463 miljoonaan euroon (399). Tuotot sijoitustoiminnasta laskivat 74 prosenttia ja olivat 21 miljoonaa euroa (80). Operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 86,0 prosenttia (91,8).
- Muun toiminnan tulos ennen veroja oli -43 miljoonaa euroa (-36). Maksuvalmius säilyi hyvänä koronakriisistä huolimatta.
- Konsernin CET1-vakavaraisuus oli 14,6 prosenttia (14,9).

Tulos ennen veroja, milj. €	1-9/2020	1-9/2019	Muutos, %	1-12/2019
Yrityspankki	194	201	-3,4	262
Vakuutus	169	166	2,1	200
Muu toiminta	-43	-36	-	-50
Konserni yhteensä	319	331	-3,7	412
Oman pääoman tuotto (ROE), %	7,6	8,4	-0,8*	7,8
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,45	0,52	-0,07*	0,49
	30.9.2020	30.9.2019	Muutos, %	31.12.2019
CET1-vakavaraisuus, %	14,6	14,1	0,5*	14,9
Luottokanta, mrd. €	24,6	23,7	3,5	23,7
Talletukset, mrd. €	14,2	10,3	38,2	11,1
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	1,0	0,5	0,4*	0,5
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,32	0,06	0,27*	0,19

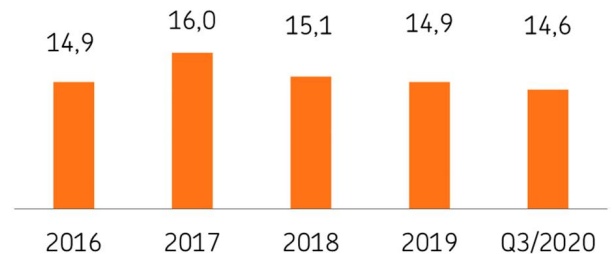
Tuloksen vertailulukuna on käytetty vuoden 2019 vastaavien jaksoiden lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2019 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

*Suhdeluvun muutos

Tulos ennen veroja, milj. €

Ydinvakavaraisuussuhde (CET1),%

OP Yrityspankki Oyj:n osavuositiedot 1.1.–30.9.2020

Sisällysluettelo

Toimintaympäristö	4
Konsernin tulos.....	5
OP Yrityspankin toimenpiteet koronaviruskriisissä (COVID-19).....	7
Heinä–syyskuun keskeiset tapahtumat.....	7
Yritysvastuu.....	7
Konsernin vakavaraisuus.....	7
Luottoluokitukset.....	9
Riskiasema	9
Segmenttien tulos.....	12
Yrityspankki.....	12
Vakuutus	14
Muu toiminta	16
Palvelukehittäminen.....	18
Konsernin rakennejärjestelyt.....	18
Hallinnointi ja johto	18
Henkilöstö ja palkitseminen.....	18
Loppuvuoden näkymät	18
Tunnuslukujen laskentakaavat.....	19
Vakavaraisuustaulukot.....	22
Tuloslaskelma	24
Laaja tuloslaskelma.....	24
Tase.....	25
Oman pääoman muutoslaskelma.....	26
Rahavirtalaskelma	27
Segmenttikohtaiset tiedot.....	28
Liitetaulukot	30

Toimintaympäristö

Koronapandemia iski keväällä laajasti maailmantalouteen, ja lähes kaikkien maiden bruttokansantuote supistui jyrkästi. Kolmannella vuosineljänneksellä talous alkoi palautua, kun rajoituksia purettiin havaittujen tartuntojen käännyttyä laskuun. Kansantuote jäi kuitenkin lähes kaikkialla alle edellisen vuoden tason.

Rahoitusmarkkinoilla epävarmuus alkoi hellittää jo toisella vuosineljänneksellä keskuspankkien poikkeuksellisten tukitoimien myötä. Osakekurssit nousivat nopeasti pohjalukemista, mutta nousu vaimeni kolmannella vuosineljänneksellä.

Euroopan keskuspankki on jatkanut elyttävää politiikkaansa. Lyhyet korot ja markkinoiden korko-odotukset laskivat kesällä vuoden alkua matalammalle. Myös valtioiden joukkolainojen tuottovaateet ja luottoriskilisät alenivat.

Suomen kansantuote supistui voimakkaasti toisella vuosineljänneksellä, tosin selvästi lievemmin kuin useimmissa muissa euroalueen maissa. Kuukausittaisten tietojen perusteella Suomen talous on alkanut elpyä kevään heikoimmista lukemista, mutta kokonaistuotanto on yhä selvästi alle edellisvuoden tason.

Kriisin vaikutukset ovat jakautuneet epätasaisesti. Esimerkiksi asunto- ja autokaupassa romahdus jäi lyhytaikaiseksi ja toimeliaisuus palasi aiemmalle tasolle jo kesällä. Asuntojen hintoihin kevään kriisi ei ennättänyt heijastua. Matkailu- ja tapahtuma-aloilla elpyminen oli vain osittaista, ja muun muassa lentoliikenne on jäänyt pohjatasolle.

Syksyllä havaittujen tartuntojen määrä on ollut jälleen kasvussa ja epävarmuus on lisääntynyt kesän myönteisemmän vaiheen jälkeen. Elpyminen jatkuu verkkaisesti, jos pandemiatilanne ei kärjisty uudelleen. Taloustilanteeseen sisältyy yhä poikkeuksellisia riskejä. Korot säilyvät kuitenkin suurella todennäköisyydellä poikkeuksellisen matalina.

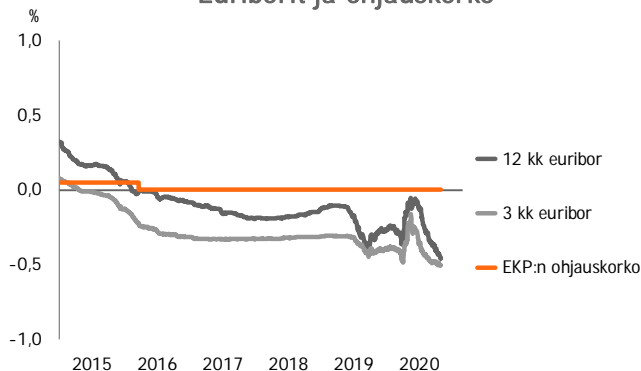
Heinä- ja elokuussa lainakannan 12 kuukauden kasvu hidastui kesäkuun lopun tasolta, ja kasvu oli 5,8 prosenttia. Talletuskannan kasvu sen sijaan vahvistui edelleen ja oli 14,7 prosenttia. Talletuskasvu voimistui erityisesti julkisyhteisöissä, kun taas yritystalletusten kasvu hidastui.

Myös kasvu yrityslainoissa hidastui ja oli 10,2 prosenttia. Kotitalouksien lainakasvu pysyi vakaana ja oli 3 prosenttia. Heinä- ja elokuussa asuntoluottokanta kasvoi 2,7 prosenttia vuodessa.

Suomeen rekisteröityjen sijoitusrahastojen arvo nousi heinä-syyskuun aikana noin 5 miljardilla eurolla 122,3 miljardiin euroon. Keskuspankkien elvytys ohjaa sijoituksia korkosijoituksista erityisesti osakemarkkinoille.

Matala korkotaso ja volatiili sijoitusmarkkina aiheuttavat haasteita vakuutuslaitoksille. Koronasta johtuva talousnäköymien epävarmuus vaikeuttaa vakuutuslaitosten toimintaa, mutta toisaalta epävarmuuden lisääntyminen korostaa vakuuttamisen tarpeellisuutta.

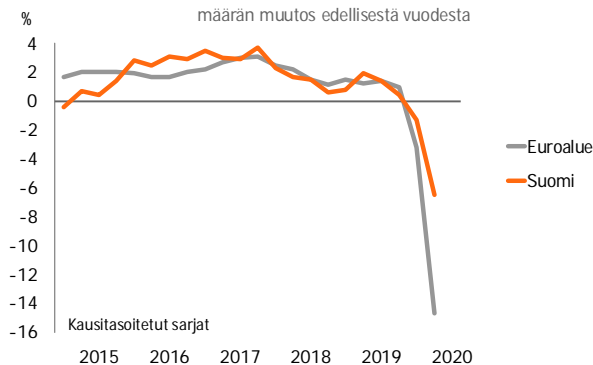
Euriborit ja ohjaukorko

Lähde: Suomen Pankki

BKT

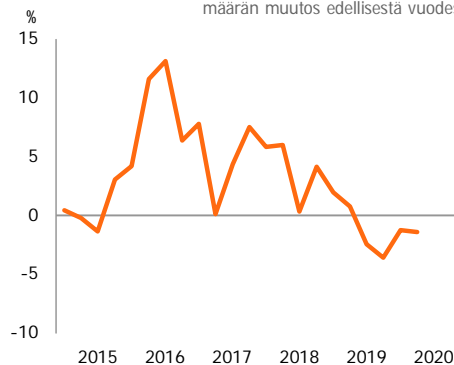
määrän muutos edellisestä vuodesta

Lahteet: Eurostat, Tilastokeskus

Investoinnit Suomessa

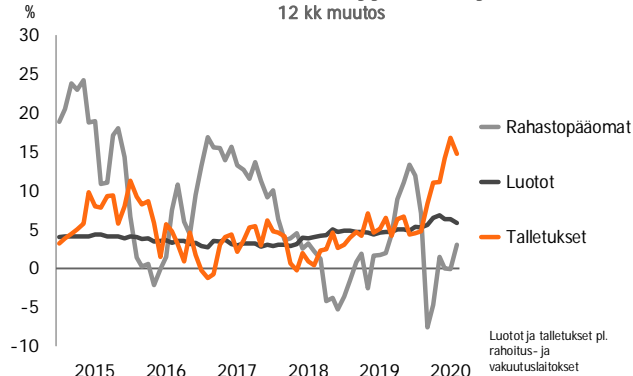
määrän muutos edellisestä vuodesta

Lähde: Tilastokeskus

Finanssialan volyymikehitys

12 kk muutos

Luotot ja talletukset pl. rahoitus- ja vakuutuslaitokset

Lahteet: Suomen Pankki, Suomen Sijoitus tutkimus Oy

Konsernin tulos

Milj. €	1–9/ 2020	1–9/ 2019	Muutos, %	7–9/ 2020	7–9/ 2019	Muutos, %	1–12/ 2019
Korkokate	244	211	15,8	79	74	5,8	295
Vakuutuskate	463	399	16,1	175	131	32,8	402
Nettopalkkiotuotot	-3	-17	-	2	-2	-	-28
Sijoitustoiminnan nettotuotot	115	224	-48,7	89	73	21,6	450
Liiketoiminnan muut tuotot	19	38	-48,5	5	8	-39,3	47
Tuotot yhteensä	838	854	-1,9	349	286	22,3	1 165
Henkilöstökulut	140	138	1,5	41	41	2,2	184
Poistot ja arvonalentumiset	38	37	2,3	14	12	17,0	63
Liiketoiminnan muut kulut	295	287	3,0	87	88	-0,6	386
Kulut yhteensä	473	462	2,5	143	141	1,7	632
Saamisten arvonalentumiset	-65	-11	-	2	3	-36,5	-51
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-4	-3	-	-1	-1	-	-4
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	23	-48	-	-26	-3	-	-66
Tulos ennen veroja yhteensä	319	331	-3,7	181	143	25,8	412

Tammi–syyskuu

Konsernin tulos ennen veroja oli 319 miljoonaa euroa (331). Asiakasliiketoiminnan tuotoista korkokate ja vakuutuskate kasvoivat. Tulosta heikensivät erityisesti saamisten arvonalentumisten kasvu ja vertailukautta pienemmät tuotot sijoitustoiminnasta. Koronaviruspandemian vaikutukset luottokannan laatuun kasvattivat saamisten arvonalentumisia ja koronaviruspandemian aiheuttama markkinakehitys laski sijoitustoiminnan tuottoja varsinkin ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Tuotot yhteensä laskivat 1,9 prosenttia 838 miljoonaa euroon ja kulut kasvoivat 2,5 prosenttia 473 miljoonaa euroon.

Korkokate kasvoi 244 miljoonaa euroon (211). Korkokatetta kasvattivat Yrityspankki-segmentin luottokannan kasvu ja luotonannon marginaalien nousu. OP Yrityspankin luottokanta kasvoi vuodessa 3,5 prosenttia 24,6 miljardiin euroon ja talletuskanta 38,2 prosenttia 14,2 miljardiin euroon. Talletuksien määrä kasvoi erityisesti toisella vuosineljänneksellä. Vakuutuskate kasvoi 463 miljoonaa euroon (399). Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 1,9 prosenttia ja korvauskulut laskivat 6,1 prosenttia. Vakuutus-segmentin operatiivinen yhdistetty kulusuhde parani 86,0 prosenttiin (91,8) ja operatiivinen riskisuhde 60,2 prosenttiin (65,3).

Nettopalkkiotuotot kasvoivat 14 miljoonaa euroa ja olivat -3 miljoonaa euroa. Palkkiotuotot, 122 miljoonaa euroa, olivat 6 miljoonaa euroa vertailukautta pienemmät ja palkkiokulut, 125 miljoonaa euroa, laskivat 20 miljoonaa euroa. Palkkiotuottoja laskivat pienentyneet palkkiotuotot terveys- ja hyvinvointipalveluista. Palkkiotuotot arvopapereiden välityksestä ja liikkeeseenlaskusta kasvoivat vertailukaudesta. Palkkiokuluja

laskivat pienentyneet kulut vakuutusten välityksestä sekä terveys- ja hyvinvointipalveluista. Konserni maksaa OP Ryhmän jäsenpankeille johdannaisten myynnistä palkkioita, jotka kasvattavat palkkiokuluja. Maksetut palkkiokulut jäsenpankeille laskivat vertailukaudesta 8 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat 109 miljoonaa euroa 115 miljoonaan euroon. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot laskivat 56 miljoonaa euroa 14 miljoonaan euroon. Näitä muun laajan tuloksen eriä pienensivät saamistodistusten vertailukautta pienemmät myyntivoitot, valuutta-arvostuksia koskevat tappiot sekä arvonalentumiset. Käypään arvoon tulosta vaikuttavasti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot laskivat 51 miljoonaa euroa 109 miljoonaan euroon, mikä aiheutui pääosin osakkeiden arvomuutoksista. Osakkeiden arvomuutokset sekä niistä saatavat osingot ja voitto-osuudet laskivat 93 miljoonaa euroa -14 miljoonaan euroon. Tuotot johdannaistoiminnasta kasvoivat 48 miljoonaa euroa 115 miljoonaan euroon. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot, 5 miljoonaa euroa, laskivat 7 miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat Vakuutus-segmentissä 129 miljoonaa euroa -2 miljoonaan euroon ja Muussa toiminnassa 14 miljoonaa euroa 10 miljoonaan euroon. Yrityspankki-segmentin sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 33 miljoonaa euroa 104 miljoonaan euroon. Yrityspankin vertailukauden sijoitustoiminnan nettotuottoja laskivat johdannaisten arvostusmalleihin tehdyt muutokset.

Käypään arvoon tulosta vaikuttavasti kirjattaviin vahinkovakuutuksen oman pääoman ehtoihin sijoituksiin sovelletaan väliaikaista poikkeusmenettelyä (overlay approach), mikä paransi katsauskauden tuottoja sijoitustoiminnasta 23 miljoonaa euroa, kun vertailukaudella se laski tulosta 48

miljoonaa euroa. Väliaikaisen poikkeusmenettelyn piirissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa. Väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien konsernin tuotot sijoitustoiminnasta, 137 miljoonaa euroa, laskivat vertailukaudesta 39 miljoonaa euroa. Vakuutus-segmentin tuotot sijoitustoiminnasta laskivat 59 miljoonaa euroa 21 miljoonaan euroon. Vahinkovakuutuksen sijoitusten tuotto käyvin arvoihin oli 2,9 prosenttia (9,5).

Liiketoiminnan muut tuotot, 19 miljoonaa euroa, olivat 18 miljoonaa euroa vertailukautta pienemmät. Vertailukauden tuottoja kasvatti työterveyspalveluliiketoiminnan myynti. Katsauskaudella muutettiin OP Ryhmän sisäisiin johdannaisiin liittyvää palkkiorakennemallia, mikä pienensi liiketoiminnan muissa tuotoissa esitettäviä sisäisiä palvelumaksuja.

Kokonaiskulut kasvoivat vertailukaudesta 11 miljoonaa euroa ja olivat 473 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut, 140 miljoonaa euroa, kasvoivat 2 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset, 38 miljoonaa euroa, kasvoivat 1 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 8 miljoonaa euroa ja olivat 295 miljoonaa euroa. Näitä kasvattivat pääasiassa OP Osuuskunnan veloitusten ja ICT-kulujen kasvu sekä vertailukautta suuremmat viranomaismaksut.

Tulosta heikentäviä saamisten arvonalentumisia kirjattiin yhteensä 65 miljoonaa euroa (11). Saamisten arvonalentumisia kasvattivat koronaviruspandemian vaikutukset luottokannan laatuun sekä sääntelymuutoksesta johtuva maksukyvyttömyyden uuden määritelmän käyttöönotto ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Arvonalentumisten kasvuun vaikuttivat lisäksi odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävien makroekonomisten parametrien koronakriisistä johtuvat muutokset ja luottojen siirtyminen eri arvonalentumisvaiheiden välillä. Lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin katsauskaudella 52 miljoonaa euroa (3). Lopullisten nettoluottotappioiden kasvuun vaikuttivat saamisten uudelleenjärjestelyt. Järjestämättömien saamisten osuus luotto- ja takauskannasta nousi 1,0 prosenttiin (0,5). Saamisten arvonalentumiset luotoista ja muista saamisista olivat 0,32 prosenttia (0,06) luotto- ja takauskannasta.

Katsauskauden laajaa tulosta, 238 miljoonaa euroa (363), laskivat käyvän arvon rahaston muutokset. Osakkeiden ja saamistodistusten käyvät arvot laskivat merkittävästi ensimmäisellä vuosineljänneksellä mutta kääntyivät nousuun toisen vuosineljänneksen alusta. Käyvän arvon rahasto palautui kolmannella vuosineljänneksellä lähes vuodenvaihteen tasolle 64 miljoonaan euroon (70). Muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien saamistodistusten käyvät arvot nousivat katsauskaudella 15 miljoonaa euroa. Väliaikaisen poikkeusmenettelyn piirissä olevien osakkeiden käyvät arvot laskivat 16 miljoonaa euroa.

Heinä–syyskuu

Heinä–syyskuun tulos ennen veroja oli 181 miljoonaa euroa (143). Tuotot kasvoivat 22,3 prosenttia 349 miljoonaan euroon ja kulut 1,7 prosenttia 143 miljoonaan euroon. Tulosta vahvisti erityisesti vakuutuskatteen kasvu 32,8 prosenttia 175 miljoonaan euroon. Lisäksi tulosta paransivat korkokatteen ja

nettopalkkiotuottojen kasvu. Tulosta heikensivät sijoitustoiminnan tuottojen lasku, vertailukautta pienemmät liiketoiminnan muut tuotot ja kulujen kasvu.

Korkokate kasvoi 5,8 prosenttia 79 miljoonaan euroon. Vakuutuskatte vahvistui 43 miljoonaa euroa ja oli 175 miljoonaa euroa. Vakuutuskatteen kasvuun vaikutti erityisesti korvauskulujen lasku. Nettopalkkiotuotot olivat 2 miljoonaa euroa, kun vertailukaudella ne olivat -2 miljoonaa euroa. Palkkiotuotot olivat 40 miljoonaa euroa (44). Palkkiotuottoja laskivat pienentyneet palkkiotuotot terveys- ja hyvinvointipalveluista sekä luotonannosta. Palkkiotuotot arvopapereiden liikkeeseenlaskusta ja välityksestä kasvoivat vertailukaudesta. Palkkiokulut laskivat 8 miljoonaa euroa 38 miljoonaan euroon. Palkkiokuluja laskivat pääosin jäsenpankeille maksetut palkkiot, jotka olivat 7 miljoonaa euroa vertailukautta pienemmät sekä pienentyneet kulut vakuutustoiminnasta.

Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat kolmannella vuosineljänneksellä 21,6 prosenttia 89 miljoonaan euroon. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot laskivat 30 miljoonaa euroa 2 miljoonaan euroon. Näiden laskuun vaikuttivat saamistodistusten vertailukautta pienemmät myyntivoitot sekä saamistodistusten valuutta-arvostustappiot. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot kasvoivat 44 miljoonaa euroa ja olivat 85 miljoonaa euroa. Kasvu aiheutui pääosin johdannaistoiminnan arvonmuutoksista ja korkotuotoista. Oman pääoman ehtoisten sijoitusten väliaikainen poikkeusmenettely heikensi sijoitustoiminnan tuottoja 26 miljoonaa euroa (-3), ja tämä mukaan lukien tuotot sijoitustoiminnasta laskivat vertailukaudesta 7 miljoonaa euroa 63 miljoonaan euroon.

Liiketoiminnan muut tuotot laskivat vertailukaudesta 3 miljoonaa euroa ja olivat 5 miljoonaa euroa. Näiden lasku aiheutui pääosin pienentyneistä OP Ryhmästä saaduista johdannaisiin liittyvistä palvelumaksuista.

Kulut yhteensä olivat 143 miljoonaa euroa (141). Henkilöstökulut, 41 miljoonaa euroa, olivat vertailukauden tasolla. Poistot ja arvonalentumiset kasvoivat 14 miljoonaan euroon (12) suunnitelman mukaisten poistojen kasvettua. Liiketoiminnan muita kuluja kasvatti lähinnä OP Osuuskunnalle maksettujen palveluveloitusten kasvu. ICT-kulut puolestaan pienenevät.

Saamisten arvonalentumiset olivat 2 miljoonaa euroa tulosta parantavia (3). Lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin 46 miljoonaa euroa (0), mikä vastaavasti pienensi odotettavien luottotappioiden negatiivista tulosvaikutusta.

Kolmannen vuosineljänneksen laajaa tulosta, 206 miljoonaa euroa (112), kasvattivat käyvän arvon rahaston muutokset. Käyvän arvon rahasto kasvoi 71 miljoonaa euroa kesäkuun lopusta 64 miljoonaan euroon.

OP Yrityspankin toimenpiteet koronaviruskriisissä (COVID-19)

OP Yrityspankki tarjosi coronaviruskriisin aikana asiakkailleen mahdollisuuden lainan lyhennysvapaaseen, jos koronapandemia on aiheuttanut häiriöitä asiakkaan liiketoimintaan tai maksukykyyn. OP Yrityspankin saamia asiakkaiden luottojen maksuohjelmien muutoshakemuksia tehtiin koronakriisin aikana yli 6 tuhanteen luottoon syyskuun loppuun mennessä.

Pohjola Sairaala lahjoitti keväällä ja kesällä henkilökuntansa panosta terveydenhuollon tehtäviin, jotka ovat koronakriisin aikana yhteiskunnallisesti kriittisiä. Henkilöt auttoivat muun muassa tartuntaketjujen jäljittämässä. Pohjola Sairaala maksoi henkilöstön palkat työskentelyajalta.

OP Yrityspankki on varmistanut, että yhteiskunnan näkökulmasta kriittiset palvelut toimivat myös koronakriisin aikana. OP Yrityspankki on mahdollistanut henkilöstölleen turvalliset työolosuhteet työpaikalla sekä etätöiden tekemisen laajamittaisesti niissä työtehtävissä, missä se on mahdollista. Kesälomakauden jälkeen on palattu töihin yhdistellen joustavasti lähi- ja etätöitä työtehtävien ja tiimien tarpeiden mukaisesti, henkilöstön ja asiakkaiden hyvinvointi, turvallisuus sekä toiminnan tuloksellisuus huomioiden.

Heinä–syyskuun keskeiset tapahtumat

OP-Eläkekassa siirsi pääosan eläkevastuun ja työeläketurvan hoidosta Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle 31.12.2018. OP-Eläkekassan jäljellä olevien eläkevastuiden siirto Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle on suunniteltu toteutettavan vuoden 2020 lopussa. Vastuunsiirto koskee seuraavia OP Yrityspankki -konsernin työnantajia: Pohjola Vakuutus Oy ja Pohjola Sairaala Oy. OP-Eläkekassan edustajisto päätti vastuunsiirrosta 4.8.2020. Finanssivalvonta on antanut kuulutuksen vastuunsiirtohakemuksesta 30.9.2020. Siirron tulosvaikutus on tämänhetkisen arvion mukaan noin 60 miljoonaa euroa. Arvion luvut ovat erittäin herkkiä parametrien muutoksille ja lopullinen tulosvaikutus varmistuu siirtohetkellä. Siirron toteutuessa tulosvaikutus kirjataan OP Yrityspankin henkilöstökulujen vähennykseksi 31.12.2020. Siirrolla ei ole vakavaraisuusvaikutusta.

Yritysvastuu

OP Ryhmän arvot sekä vastuullisuutta koskevat linjaukset ohjaavat myös OP Yrityspankin toimintaa.

Yritysvastuu on tiivis osa OP Ryhmän liiketoimintaa ja strategiaa. Yritysvastuun toimenpiteissä ryhmä huomioi taloudellisen ja sosiaalisen vastuun sekä ympäristövastuun. OP Ryhmän tavoite yritysvastuussa on olla toimialan edelläkävijä Suomessa. OP on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP on vuodesta 2009 lähtien sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Vuoden 2019 syyskuussa OP Ryhmä

allekirjoitti perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet.

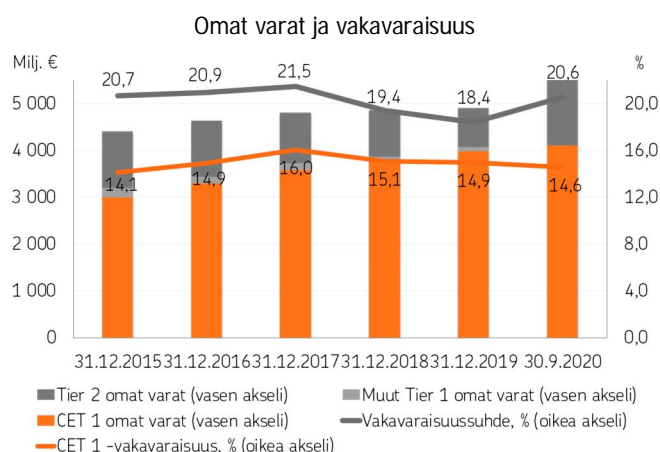
Monimuotoisuuden edistämiseksi OP Ryhmän tavoitteena on, että molempien sukupuolien osuus määrätellyissä johtajatehtävissä on vähintään 40 prosenttia. Syyskuun lopussa naisten osuus oli 27 prosenttia (26).

OP julkaisi helmikuussa ensimmäisen Green Bond -raportin, joka sisältää kuvauksen OP Yrityspankin vuoden 2019 helmikuussa liikkeeseen laskemasta 500 miljoonan euron vihreästä joukkovelkakirjalainasta, sillä rahoitetuista käyttökohteista sekä saavutetuista ympäristövaikutuksista. Vihreällä joukkovelkakirjalainalla on rahoitettu uusiutuvaa energiaa, ympäristöystävällistä rakentamista ja kestävää maankäyttöä. Vuoden aikana sillä saavutettiin merkittäviä positiivisia ympäristövaikutuksia. Green bond -kelpoisesta yritysluottokannasta ylläpidetään rekisteriä, joka sisältää green bondin kokoa vastaavan luottomäärän lisäksi reservissä olevia luottoja esimerkiksi erääntyvän luottokannan kattamiseksi.

Pohjola Vakuutus lahjoittaa 9 600 lounasta vähävaraisille perheille Lounas joka pöytään -kampanjassa, joka käynnistyi kesäkuussa. Tavoitteena on auttaa vähävaraisia perheitä ja tukea ravintolayrittäjiä. Kampanja toteutetaan yhdessä Hope ry:n kanssa.

Pohjola Vakuutus on mukana keräämässä lasten ja nuorten harrastusvälineitä yhdessä Salibandyn MM2020-kumppanien ja Hope ry:n kanssa. Anna mahdollisuus -hyväntekeväisyyskampanja tuo liikunnan ilon niille lapsille ja nuorille, joille se ei ole perheen taloudellisen tilanteen vuoksi mahdollista. Kampanja-aikana kerätään lasten ja nuorten urheiluvälineitä vähävaraisille perheille.

Konsernin vakavaraisuus

Luottolaitosvakavaraisuus

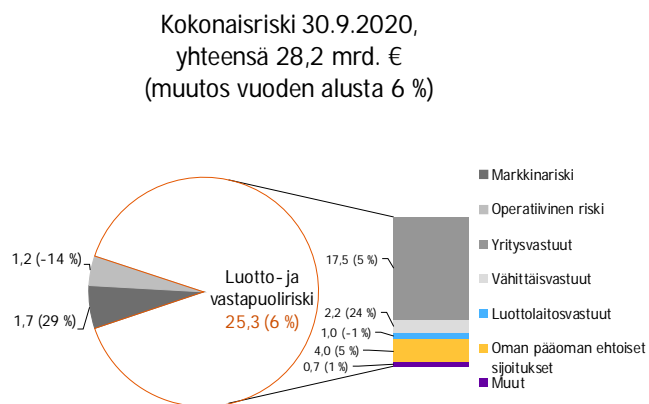
Konsernin CET1-vakavaraisuus oli katsauskauden lopussa 14,6 prosenttia (14,9).

Luottolaitostoiminnan vakavaraisuus on vahva suhteessa lakisääteiseen ja viranomaisen asettamiin vakavaraisuusvaatimuksiin. Lakisääteinen minimi vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 prosenttia. Luottolaitoslain mukainen 2,5 prosentin kiinteä lisäpääomavaatimus nostaa käytännössä alarajan vakavaraisuussuhteelle 10,5 prosenttiin ja CET1-vakavaraisuudelle 7 prosenttiin.

Ydinpääoma oli katsauskauden lopussa 4,1 miljardia euroa (4,0). Ydinpääomaan ei lueta vakuutusliiketoiminnan tulosta.

Kokonaisriski oli katsauskauden lopussa 28,2 miljardia euroa (26,7) eli 5,9 prosenttia suurempi kuin viime vuodenvaihteesta. Yritysvastuiden keskimääräiset riskipainot nousivat uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönottoon liittyen EKP:n asettamien riskiparametrikertoimien seurauksena. Yritysluottokanta kasvoi vuodenvaihteesta. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän sisäiset vakuutusyhtiösijoitukset käsitellään riskipainotettuina erinä EKP:n luvan mukaisesti. Oman pääoman ehtoihin sijoituksiin sisältyy konsernin sisäisiä vakuutusyhtiöomistuksia riskipainotettuina erinä 3,9 miljardia euroa (3,7). Vakuutusyhtiösijoitusten riskipainotetut erät nousivat uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönottoon liittyen EKP:n asettamien riskipainokertoimien seurauksena. OP Yrityspankki -konserni kuuluu OP Ryhmään, jonka vakavaraisuutta valvotaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (Rava) valvonnasta annetun lain mukaan. Osana OP Ryhmää OP Yrityspankki Oyj on EKP:n valvonnassa.

Finanssivalvonta tekee makrovakauspäätöksen neljännesvuosittain. Finanssivalvonta päätti syyskuussa 2020 edelleen olla asettamatta pankeille syklistyyttä vähentävää lisäpääomavaatimusta.

OP Ryhmän näkemyksen mukaan merkittävimmät luottolaitosvakavaraisuuteen vaikuttavat avoimet sääntely- ja valvontaympäristön muutokset ovat EKP:n suorittamasta OP:n sisäisten mallien läpikäynnistä (TRIM, Targeted Review of Internal Models) mahdollisesti aiheutuvat valvojan asettamat

velvoitteet sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen päivityksestä (CRR2) aiheutuvat muutokset. EKP:n sisäisten mallien yritysvastuiden läpikäynnin (TRIM) arvioidaan heikentävän OP Yrityspankin CET1-vakavaraisuutta noin 0,7 prosenttiyksikköä. Vaikutuksiin odotetaan tarkennusta vuoden 2020 viimeisen vuosipuoliskon aikana. CRR2-muutosten arvioidaan heikentävän OP Yrityspankin CET1-vakavaraisuutta noin 1,0 prosenttiyksikköä vuoden 2021 aikana.

OP Ryhmä on aloittanut keskustelut EKP:n kanssa sisäisten mallien (IRBA, Internal Ratings-Based Approach) soveltamisen laajuuden uudelleenarvioinnista. Tämänhetkisen arvon mukaan IRBA-laajuuden muutos heikentää CET1-vakavaraisuutta noin 0,7 prosenttiyksikköä. Lopullinen vaikutus ja sen aikataulu tarkentuvat valvojan kanssa käytävien keskustelujen ja IRBA-laajuuden muutokseen liittyvän lupaprosessin myötä.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan sääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin liikkeeseen laskemien sijoitustuotteiden ehtoihin sijoittajan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). OP Ryhmän omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen (MREL) vaatimukseksi on asetettu 12 prosenttia velkojen ja omien varojen yhteismäärästä eli noin 27 prosenttia vuoden 2018 lopun kokonaisriskin määrästä. OP Ryhmän tavoitteena on kattaa MREL-vaatimus omilla varoilla ja muilla huonomman etuoikeuden veloilla. OP Ryhmä on tarkentanut MREL-suhdeluvun laskentaa, ja MREL-suhdeluku oli arviolta 38 prosenttia katsauskauden lopussa. SRB on vahvistanut OP Ryhmän kriisinratkaisustrategian, jossa kriisinratkaisutoimet kohdistettaisiin Single Point of Entryä toimivaan OP Yrityspankkiin.

Vahinkovakuutusyhtiön vakavaraisuus

Vahinkovakuutusyhtiön vakavaraisuus oli hyvällä tasolla. Omia varoja kasvatti sijoitusten arvonnousu. Toisaalta diskonttokoron lasku kasvatti vakuutusvelkaa ja pienensi osaltaan omia varoja.

Milj. €	30.9.2020	31.12.2019
Omat varat, milj. €*	1 067	1 008
Pääomavaade, milj. €*	731	699
Solvenssisuhde, %*	146	144
Solvenssisuhde, % (ilman siirtymäsääntöä)	146	144

*siirtymäsäännökset huomioiden.

Luottoluokitukset

OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset 30.9.2020

Luokitus- laitos	Lyhyt varain- hankinta	Pitkä varain- hankinta		
		Näkymä	Näkymä	Näkymä
Standard & Poor's	A-1+	-	AA-	Negatiivinen
Moody's	P-1	Vakaa	Aa3	Vakaa

Pohjola Vakuutus Oy:n luottoluokitukset 30.9.2020

Luokituslaitos	Luottoluokitus	Näkymä
Standard & Poor's	A+	Negatiivinen
Moody's	A2	Vakaa

OP Yrityspankki Oyj:llä on luottoluokitukset Standard & Poor's Global Ratings Europe Limitedistä ja Moody's Investors Service (Nordics) AB:stä. Pohjola Vakuutus Oy:llä on luottoluokitukset Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limitedistä ja Moody's Deutschland GmbH:sta. Yhtiöiden luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen aseman.

Standard & Poor's muutti 19.5.2020 OP Yrityspankki Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen näkymän vakaasta negatiiviseksi Suomen pankkijärjestelmän tilaa kuvaavan BICRA-luokan (Banking Industry Country Risk Assessment) trendin muututtua vakaasta negatiiviseksi. Standard & Poor's muutti samalla myös Pohjola Vakuutus Oy:n luottoluokituksen näkymän negatiiviseksi emonsa OP Yrityspankki Oyj:n muutoksen myötä.

Muut OP Yrityspankki Oyj:n tai Pohjola Vakuutus Oy:n luottoluokitukset eivät muuttuneet katsauskaudella.

Riskiasema

OP Yrityspankin strategia perustuu maltilliseen riskinottoon, vahvaan vakavaraisuuteen ja toiminnan vastuullisuuteen. OP Yrityspankki lähtikin vuoteen 2020 vahvalla riskinkantokyvyllä vakavaraisuuden, pääomapuskureiden ja likviditeetin ollessa riittävät.

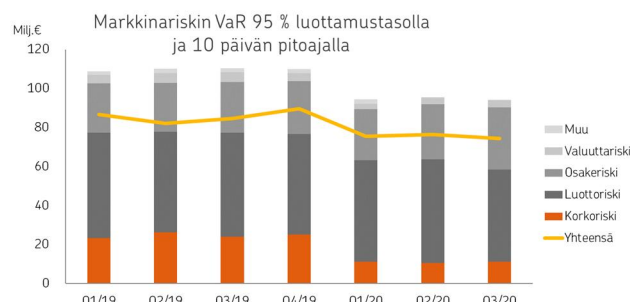
Vuoden 2020 alussa voimakkaasti levinnyt koronaviruspandemia vaikutti maailmanlaajuisesti yhteiskuntien toimintaan, mikä heijastui edelleen talouskehitykseen ja finanssisektorin toimintaedellytyksiin myös Suomessa. OP Yrityspankin liiketoiminta kattaa laajasti finanssisektorin eri osa-alueet, ja siten koronaviruspandemian suorat ja epäsuorat vaikutukset liiketoimintaan voivat olla moninaiset ja voivat realisoituessaan heikentää pääomitusasemaa ja häiritä päivittäisten toimintojen jatkuvuutta.

Koronaviruspandemia vaikuttaa kolmea kautta. Asiakkaiden taloudellinen asema vaikuttaa konsernin tilivaroihin sekä luottoriski- että vakuutusriskiasemaan. Talletusvarojen määrä on noussut kriisiin myötä. Koronapandemia on heikentänyt asiakkaiden velanhoitokykyä. Henkilökunnan tarve suojautua pandemialta ja terveystilanne voisivat ääritilanteissa vaarantaa

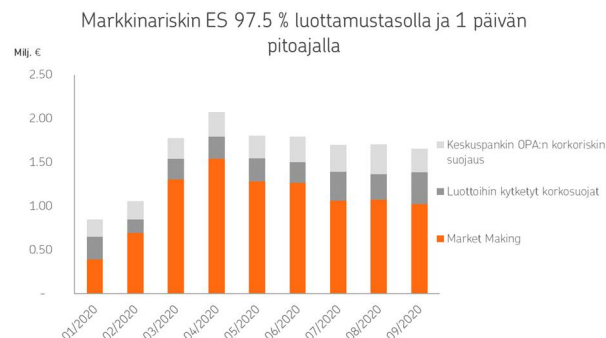
operatiivisten liiketoimintaprosessien jatkuvuuden. Operatiivisen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi tehdyt toimenpiteet ovat turvanneet häiriöttömän toiminnan. Kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla toimivien sijoittajien näkemys markkinoista ja OP Yrityspankista sekä OP Ryhmästä voi vaikuttaa markkinaehtoisen rahoituksen saatavuuteen. Likviditeetti on kyetty säilyttämään vahvana ja pitkäaikaisen varainhankinnan transaktiot on toteutettu markkinoilla onnistuneesti. Kaiken kaikkiaan likviditeetti ja pääomat riittävät turvaamaan toiminnan jatkuvuuden.

Konsernin rahoitus- ja maksuvalmius on hyvä. Rahoituksen saatavuus on säilynyt hyvänä. Koronakriisi on heijastunut yleisesti myös pankkien tukkuvarainhankinnan hintaan ja saatavuuteen.

Konsernin pitkäaikaisten sijoitusten markkinariskitaso pysyi edelleen maltillisena. Omaisuuslajijakaumaan ei tehty merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Markkinariskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopussa 74 miljoonaa euroa (90). VaR-tunnusluku sisältää vahinkovakuutusyhtiön kokonaistaseen, likviditeettireservin ja pankkitoiminnan pitkäaikaiset jvk-sijoitukset. Vahinkovakuutuksen kokonaistase sisältää sijoitukset, vakuutusvelan ja vakuutusvelan korkoriskiä suojaavat johdannaiset. Vuoden 2020 luvut eivät enää sisällä Markets-toiminnan riskiä eivätkä sisäisen pankin korkoriskipositiota.

OP Yrityspankin Markets-toiminnan ja OP-Asuntoluottopankilta OP Yrityspankille siirretyn korkoriskin suojausten markkinariski on pysynyt vakaana kolmannella vuosineljänneksellä. Markkinariskejä mitataan Expected Shortfall (ES) -mittareilla 97,5 % luottamustasolla ja 1 päivän pitoajalla.

Operatiivisten riskien arvioidaan olevan tavoitteen mukaisesti maltillisella tasolla. Toteutuneista operatiivisista riskeistä aiheutui katsauskaudella 1,2 miljoonan euron (0,4) bruttotappiot.

Operatiivisten riskien näkökulmasta koronapandemian vaikutukset Yrityspankki-konserniin olivat katsauskaudella lieviä.

Yrityspankki

Yrityspankin keskeiset riskit ovat asiakasliiketoiminnasta syntyvä luottoriski sekä markkinariskit.

Koronapandemia ei toistaiseksi ole olennaisesti heikentänyt pankkitoiminnan luottoriskiasemaa, mutta riski negatiiviselle kehitykselle pandemian seurausten realisoituessa on edelleen olemassa.

Koronakriisistä johtuvia OP Yrityspankin myöntämiä luottojen lyhennysvapaita ja maksuohjelmamuutoksia oli tehty syyskuun lopussa noin 1,3 miljardin euron asiakasvastuisiin. Yritysassiakkaiden vastuista, joihin myönnettiin maksuohjelman muutos tai lyhennysvapaa, 10 prosenttia kohdistui OP Yrityspankin yritysasiakkaiden 20-portaisessa luottoluokittelujärjestelmässä yhdeksään parhaimpaan

Lainanhoitojoustot ja järjestämättömät saamiset

	Terveet lainanhoitojoustot (brutto)		Järjestämättömät saamiset (brutto)		Ongelmasaamiset (brutto)		Tappiota koskeva vähennyserä		Ongelmasaamiset (netto)	
	30.9. 2020	31.12. 2019	30.9. 2020	31.12. 2019	30.9. 2020	31.12. 2019	30.9. 2020	31.12. 2019	30.9. 2020	31.12. 2019
	Yli 90 pv erääntyneet saamiset, mrd. €			0,10	0,13	0,10	0,13	0,08	0,11	0,02
Todennäköisesti maksamatta jäävät, mrd. €			0,35	0,24	0,35	0,24	0,14	0,13	0,21	0,12
Lainanhoitojoustosaamiset, mrd. €	0,18	0,11	0,08	0,02	0,26	0,13	0,04	0,01	0,22	0,11
Yhteensä	0,18	0,11	0,52	0,39	0,71	0,50	0,26	0,25	0,45	0,25

OP Yrityspankissa otettiin maaliskuussa 2020 käyttöön uusi maksukyvyttömyyden määritelmä, joka kasvatti maksukyvyttömiä sopimusten määrää.

Tunnuslukuja	30.9.2020	31.12.2019
Ongelmasaamiset luotto- ja takauskannasta, %	1,7	0,9
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	1,0	0,5
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,32	0,19
Terveet lainanhoitojoustosaamiset luotto- ja takauskannasta, %	0,7	0,4
Terveet lainanhoitojoustosaamiset ongelmasaamisista, %	39,8	42,1
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	41,8	59,3

Terveistä lainanhoitojoustosaamisista on vähennetty niihin kohdistuvat odotettavissa olevat luottotappiot, vertailuluvut on oikaistu.

Yrityspankki Oyj:llä kolmen asiakkaan asiakasriski ylitti vähennyserien ja muiden luottoriskin vähentämistekniikoiden jälkeen kymmenen prosenttia asiakasriskiä kattavista omista varoista. Suurten asiakasriskien määrä oli 1,6 miljardia euroa.

Baltian pankkitoiminnan vastuut olivat 3,7 miljardia euroa (3,8), joka oli 9,6 prosenttia (9,8) Yrityspankki-segmentin pankkitoiminnan vastuista.

luottoluokkaan (luottokelpoisuus erinomainen tai hyvä) ja 8 prosenttia kohdistui viiteen heikoimpaan luottoluokkaan.

Yritysvastuiden lyhennysvapaita ja maksuohjelman muutoksista 24 prosenttia kohdistui kuljetus ja varastointi -toimialaan sekä 20 prosenttia kiinteistöjen hallinta- ja vuokraustoimintaan. Palveluiden toimialaan kohdistui 17 prosenttia lyhennysvapaita ja maksuohjelman muutoksista.

Syyskuun lopussa eniten odotettavissa olevia luottotappioita oli kirjattu metsäteollisuuden, palveluiden sekä rakentamisen toimialan yritysten vastuista.

Yrityspankin rahoitustaseen korkoriski mitattuna yhden prosenttiyksikön koron muutoksen vaikutuksena 12 kuukauden korkokatteeseen oli syyskuun lopussa -26 miljoonaa euroa. Korkojen nousu kasvattaa korkotulon riskiä. Korkotuloriski lasketaan yhden vuoden aikaperiodille jakamalla kolmen seuraavan vuoden korkotuloriskin summa kolmella.

Vakuutus

Vahinkovakuutuksen keskeiset riskit ovat vahinkokehitykseen liittyvät vakuutustekniset riskit, vakuutusvelan katteena olevien

sijoitusten markkinariskit, eläkeluotoisen vakuutusvelan edunsaajien eliniän odotteen ennakoitua nopeampi kasvu, vakuutusvelan arvostamisessa käytetty korkotaso sekä vakuutusvelan diskonttoriskin ja markkinakorkojen välinen ero.

Eliniän odotteen kasvu yhdellä vuodella kasvattaisi eläkeuudistusta vakuutusvelkaa 47 miljoonaa euroa (48). Vakuutusvelan arvostamisessa käytetyn korkotason lasku 0,1 prosenttiyksiköllä kasvattaisi vakuutusvelkaa 28 miljoonaa euroa (26).

Vahinkovakuutuksen vakuutusteknisissä riskeissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Vahinkovakuutuksen merkittävin markkinariski on markkinakorkojen laskun vakuutusvelan arvoa ja pääomavaadetta nostava vaikutus. Vakuutusvelan arvostamisessa käytettävän korkotason muutosten aiheuttamaa tulosvaihtelua vaimennetaan johdannaissojimuksilla.

Sijoitusten markkinariskitaso pysyi edelleen maltillisena. Omaisuuslajijakaumassa epälikvidien sijoitusten paino on hieman noussut, lisäksi muutokset joukkovelkakirjalainasalkussa ja osakkeiden hinnoissa nostivat riskitasoa. Riskiä mittaava VaR-tunnusluku oli katsauskauden lopulla 63 miljoonaa euroa (54). Vakuutusvelan korkoriskiä on suojattu korkojohdannaisilla.

Muu toiminta

Muu toiminta -segmentin keskeiset riskit ovat likviditeettireservin luotto- ja markkinariskit sekä likviditeettiriskit. Merkittävin markkinariskitekijä on luottoriskimarginaalien muutosten vaikutukset likviditeettireserviin sisältyvien saamistodistusten arvoon.

Likviditeettireservin saamistodistusten markkinariski (VaR 95 %) pysyi vakaana katsauskaudella. Omaisuuslajijakaumassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

OP Ryhmä turvaa maksuvalmiutensa OP Yrityspankin ylläpitämällä likviditeettireservillä, joka muodostuu pääasiassa talletuksista keskuspankkiin ja keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista saamisista. Likviditeettireservi riittää kattamaan lyhyen aikavälin rahoitustarpeen tiedossa olevien ja ennakoitujen maksuvirtojen sekä likviditeettistressiskenaarion osalta.

OP Ryhmän maksuvalmiutta ja likviditeettireservin riittävyyttä seurataan muun muassa maksuvalmiusvaatimusta mittaavalla LCR-suhdeluvulla. Sääntelyn mukaan LCR-suhdeluvun on oltava vähintään 100 prosenttia. OP Ryhmän LCR-suhdeluku oli 203 prosenttia (141) katsauskauden lopussa.

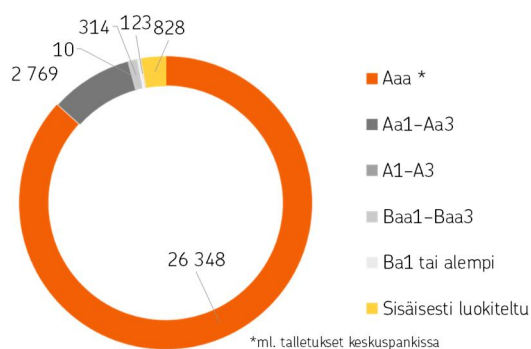
OP Ryhmän pitkäaikaisen rahoituksen riittävyyttä seurataan muun muassa rakenteellista rahoitusriskiä mittaavalla NSFR-suhdeluvulla. Sääntelyssä NSFR-suhdeluvulle ei ole vielä asetettu vähimmäisvaatimusta. OP Ryhmän NSFR-suhdeluku oli 120 prosenttia (112) elokuun lopussa.

Likviditeettireservi

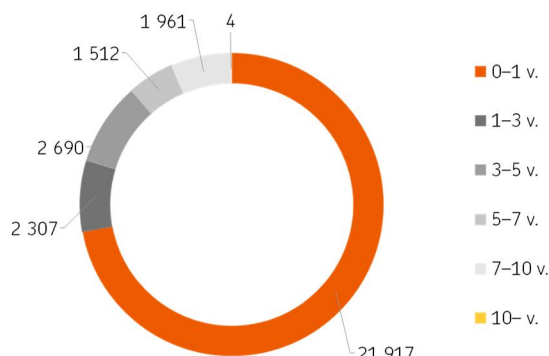
Mrd. €	30.9.2020	31.12.2019	Muutos, %
Talletukset keskuspankissa	21,1	11,9	77,0
Vakuuskelpoiset saamistodistukset	8,2	11,1	-26,6
Vakuuskelpoiset yritysluotot	-	0,0	-
Yhteensä	29,2	23,0	26,9
Ei-vakuuskelpoiset saamiset	1,2	2,0	-41,4
Likviditeettireservi markkina-arvoin	30,4	25,0	21,5
Vakuuden aliarvostus (Haircut)	-0,5	-0,8	-38,5
Likviditeettireservi vakuusarvoin	29,9	24,2	23,6

Likviditeettireservi sisältää hyvän luottoluokituksen omaavien valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia ja arvopaperistettuja saamisia.

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen luottoluokitusjakauma 30.9.2020, milj.€

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen maturiteettijakauma 30.9.2020, milj.€

OP Ryhmän keskusrahallaitoksena toimivalle OP Yrityspankki Oyj:lle osuuspankit ja OP Osuuskunta tytäryhtiöineen ovat merkittävä asiakasryhmä. Muu toiminta- ja Yrityspankki-segmenttien yhteenlasketuista vastuista 17,3 prosenttia muodostui OP Ryhmään kuuluvien yhteisöjen vastuista. Nämä vastuut kasvoivat alkuvuoden aikana 3,2 miljardia euroa. Luottokelpoisuudeltaan osuuspankkien ja OP Osuuskunnan vastuut ovat investointitasoa.

Segmenttien tulos

OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintasegmentit ovat Yrityspankki ja Vakuutus. Muu toiminta -segmentissä esitetään liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta. Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Yrityspankki

- Tulos ennen veroja laski 3,4 prosenttia 194 miljoonaan euroon saamisten arvonalentumisten kasvettua.
- Tuotot kasvoivat 14,7 prosenttia. Korkokate kasvoi 6,1 prosenttia. Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 46,4 prosenttia. Markkinamuutoksista johtuvat johdannaisten luotto- ja vastapuoliriskin (CVA) arvonmuutokset heikensivät tulosta 13 miljoonaa euroa (15).
- Kulut kasvoivat 4,5 prosenttia 173 miljoonaan euroon (165), josta ICT-kulujen kasvun osuus oli 2 miljoonaa euroa ja EU:n vakausmaksun nousun osuus 2 miljoonaa euroa.
- Luottokanta kasvoi vuodessa 3,5 prosenttia 24,6 miljardiin euroon.
- Saamisten arvonalentumiset kasvoivat 55 miljoonaa euroa 66 miljoonaan euroon (11). Järjestämättömät saamiset olivat 1,0 prosenttia (0,5) luotto- ja takauskannasta.
- Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat rahoituksen ja maksamisen järjestelmien kehittämiseen.

Avainlukuja

Milj. €	1–9/2020	1–9/2019	Muutos, %	1–12/2019
Korkokate	298	281	6,1	383
Nettopalkkiotuotot	20	7	161,3	11
Sijoitustoiminnan nettotuotot	104	71	46,4	115
Liiketoiminnan muut tuotot	13	20	-33,3	26
Tuotot yhteensä	434	379	14,7	536
Henkilöstökulut	43	42	1,3	58
Poistot ja arvonalentumiset	10	11	-13,7	14
Liiketoiminnan muut kulut	120	112	7,5	148
Kulut yhteensä	173	165	4,5	220
Saamisten arvonalentumiset	-66	-11	495,6	-51
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-2	-2	13,2	-2
Tulos ennen veroja	194	201	-3,4	262
Kulu-tuotto-suhde, %	39,8	43,6	-3,88*	41,1
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	1,0	0,5	0,4*	0,5
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,32	0,06	0,27*	0,19
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,83	0,91	-0,08*	0,91
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	0,84	0,92	-0,08*	0,92
	30.9.2020	30.9.2019	Muutos, %	31.12.2019
Luottokanta, mrd. €	24,6	23,7	3,5	23,7
Takauskanta, mrd. €	2,5	2,7	-7,4	3,1
Talletukset, mrd. €	14,3	10,1	41,5	11,2

*Suhdeluvun muutos.

Yrityspankki-segmentti tarjoaa yritys- ja yhteisöasiakkaille rahoitus- ja kassanhallintapalveluja sekä ulkomaankaupan rahoituspalveluja. Palvelutarjontaan kuuluvat myös velkaemissioiden järjestäminen, corporate finance -palvelut, custody-, osake-, valuutta-, rahamarkkina- ja johdannaistuotteet sekä sijoitustutkimus. Virossa, Latviassa ja Liettuassa OP Yrityspankilla on sivukonttorit ja rahoitusyhtiötuotteita tarjoavat tytäryhtiöt.

Yrityspankin luottokanta kasvoi vuodessa 3,5 prosenttia 24,6 miljardiin euroon. Takauskanta oli 2,5 miljardia euroa (2,7) ja sitovat nostamattomat luottolimitit 4,0 miljardia euroa (4,2). Pääomamarkkinatuotteiden kysyntä kasvoi vertailukaudesta.

Koronaviruksen aiheuttama epävarmuus vaikutti Yrityspankkiin katsauskaudella erityisesti luottokäynnän ja pääomamarkkinoiden kautta. Pääomamarkkinoiden luottoriskimarginaalit ja volatiliiteetti kasvoivat varsinkin

ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Toisaalta kaupankäyntiaktiivisuus kasvoi. Koronaviruksen vaikutukset ja taloudellisen toimintaympäristön kehitys heijastuvat palveluiden kysyntään, sijoitusmarkkinoihin ja saamisten arvonalentumisten määrän kehitykseen.

Katsauskaudella OP toi markkinoille uuden OP Yritystalous - palvelun. OP Yritystalous on digitaalinen palvelu, joka auttaa yritysten kassanhallinnassa ja talouden kokonaisvaltaisessa seurannassa. Syyskuussa OP laajensi reaaliaikaiset SEPA-pikasiirrot yritysten massamaksamiseen aineistomaksukanavassa ensimmäisenä pankkina Suomessa.

Katsauskauden tulos

Yrityspankin tulos ennen veroja laski 3,4 prosenttia 194 miljoonaan euroon (201). Tuotot kasvoivat 14,7 prosenttia. Kulut kasvoivat 4,5 prosenttia. Kulu-tuotto-suhde vahvistui vertailukaudesta 39,8 prosenttiin (43,6).

Korkokate kasvoi 6,1 prosenttia 298 miljoonaan euroon (281) luottokannan kasvun ja luotonannon marginaalien nousun seurauksena. Nettopalkkiotuotot kasvoivat 20 miljoonaan euroon (7). Nettopalkkiotuottojen kasvuun vaikutti OP Ryhmän sisällä osuuspankeille maksettujen palkkioiden muutos.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 104 miljoonaa euroa ja kasvoivat 46,4 prosenttia vertailukaudesta. CVA-arvostus heikensi tulosta 13 miljoonaa euroa (-15). Asiakaskaupankäynnin tuotot kasvoivat. Luottoriskimarginaalien kaventuminen kasvatti kaupankäyntivaraston arvostusta erityisesti vuoden ensimmäiseen neljännekseen verrattuna. Vertailukauden sijoitustoiminnan nettotuottoja laskivat 25 miljoonaa euroa johdannaisten arvostusmalleihin tehdyt muutokset.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 13 miljoonaa euroa (20). Saamisten arvonalentumiset olivat 66 miljoonaa euroa (11). Saamisten arvonalentumisia kasvattivat osaltaan maaliskuussa käyttöön otettu maksukyvyttömyyden uusi määritelmä ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävien makroekonomisten parametrien koronakriisistä johtuvat muutokset. Lopullisia nettoluottotappioita kirjattiin katsauskaudella 52 miljoonaa euroa (3). Järjestämättömät saamiset olivat 1,0 (0,5) prosenttia luotto- ja takauskannasta.

Kulut olivat 173 miljoonaa euroa (165). Henkilöstökulut olivat vertailukauden tasolla 43 miljoonaa euroa (42). Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 7,5 prosenttia 120 miljoonaan euroon. ICT-kulut kasvoivat 2 miljoonaa euroa ja EU:n vakaussuoritusmaksu 2 miljoonaa euroa.

Vakuutus

- Tulos ennen veroja kasvoi 2,1 prosenttia ja oli 169 miljoonaa euroa (166).
- Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 1,9 prosenttia ja korvauskulut laskivat 6,1 prosenttia.
- Tuotot sijoitustoiminnasta olivat 21 miljoonaa euroa (80) väliaikainen poikkeusmenettely mukaan lukien. Sijoitustaseen nettotuotto käyvin arvoihin oli -24 miljoonaa euroa (50).
- Operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 86,0 prosenttia (91,8) ja operatiivinen riskisuhde 60,2 prosenttia (65,3). Operatiivinen toimintakulusuhde oli 25,8 prosenttia (26,5).
- Kehityspanostukset kohdistuivat sähköisten palveluiden kehittämiseen ja perusjärjestelmämuutokseen.

Avainlukuja

Milj. €	1–9/2020	1–9/2019	Muutos, %	1–12/2019
Vakuutusmaksutuotot	1 128	1 106	1,9	1 479
Korvauskulut	664	707	-6,1	1 077
VakuutusKate	463	399	16,1	402
Vahinkovakuutuksen nettopalkkiotuotot	-27	-33	-	-49
Terveys ja hyvinvointi, nettopalkkiotuotot	6	12	-50,2	13
Nettopalkkiotuotot	-21	-22	-	-36
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-2	128	-101,2	308
Muut nettotuotot	-1	0	-	-4
Tuotot yhteensä	440	505	-12,9	671
Henkilöstökulut	94	94	-0,5	125
Poistot ja arvonalentumiset	27	25	8,6	47
Liiketoiminnan muut kulut	171	171	-0,1	230
Kulut yhteensä	292	290	0,5	403
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-2	-2	5,0	-2
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	23	-48	-	-66
Tulos ennen veroja	169	166	2,1	200
Koko pääoman tuotto (ROA), %	3,31	3,01	0,30*	2,93
Koko pääoman tuotto ilman OP-bonuksia, %	3,34	3,04	0,30*	2,96
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	86,0	91,8		92,7
Operatiivinen riskisuhde, %	60,2	65,3		65,1
Operatiivinen toimintakulusuhde, %	25,8	26,5		27,7

* Suhdeluvun muutos

Vakuutus-segmentti muodostuu vahinkovakuutuksesta sekä terveys- ja hyvinvointiliiketoiminnasta. Vahinkovakuutuksen tuotteisiin kuuluvat yritys- ja henkilöasiakkaille myytävät vahinkovakuutukset. Segmenttiin kuuluvat Pohjola Vakuutus Oy ja Pohjola Sairaala Oy, jolla on viisi sairaalaa. A-Vakuutus Oy sulautui 31.3.2020 Pohjola Vakuutus Oy:öön.

Koronaviruspandemia lisäsi kevään aikana asiakkaiden yhteydenottoja ja ilmoitettuja vahinkoja matka- ja keskeytysvakuutuksissa. Useissa muissa vakuutuslajeissa vahinkomäärä laski yleisen toimeliaisuuden vähennyttä. Syksyä kohden vahinkomäärä on palautunut kohti pandemiaa edeltävää tasoa. Koronaviruspandemiasta aiheutuneet korvauskulut olivat yhteensä 26 miljoonaa euroa.

Pohjola Sairaala lahjoitti kevään ja kesän aikana henkilökuntansa panosta terveydenhuollon tehtäviin. Pohjola Sairaalan henkilöt ovat auttaneet muun muassa tartuntaketjujen jäljittämässä.

Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä Pohjola Sairaalan palveluihin. Leikkausasiakkaiden antama NPS-luku oli tammi-syyskuussa 97 (96).

Merkittävimmät kehityspanostukset kohdistuivat sähköisten asiointi- ja ostopalvelujen kehittämiseen sekä vahinkovakuutuksen perusjärjestelmämuutokseen.

Katsauskauden tulos

Tulos ennen veroja oli 169 miljoonaa euroa (166). Vakuutuskaute nousi 463 miljoonaan euroon (399).

Operatiivinen yhdistetty kulusuhde parani 86,0 prosenttiin (91,8). Operatiiviset tunnusluvut eivät sisällä diskonttokoron muutosta.

Vakuutusmaksutuotot

Milj. €	1–9/2020	1–9/2019	Muutos, %
Henkilöasiakkaat	643	620	3,8
Yritysi asiakkaat	484	487	-0,6
Yhteensä	1 127	1 106	1,9

Henkilöasiakkaiden vakuutusmaksutuotot kasvoivat ja yritysi asiakkaiden vakuutusmaksutuotot laskivat katsauskaudella. Maksutuotot kasvoivat yhteensä 1,9 prosenttia.

Korvauskulut laskivat 6,1 prosenttia. Tammi–syyskuussa kirjattiin 78 uutta omaisuuden ja toiminnan suurvahinkoa (60), joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 89 miljoonaa euroa (62). Tähän luokkaan kuuluvat yli 0,3 miljoonan euron vahingot. Korvausmenoa kasvattivat erityisesti koronapandemiaan liittyvät matka- ja tapahtumakeskeytysvahinkojen korvaukset. Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutokset paransivat tulosta 6 miljoonaa euroa, kun vertailukaudella ne paransivat tulosta 2 miljoonaa euroa.

Muutokset aiempina vuosina tapahtuneisiin vahinkoihin, ilman diskonttokoron muutoksen vaikutusta, paransivat vakuutus teknistä katetta 18 miljoonaa euroa (15). Vahinkovakuutuksen operatiivinen riskisuhde ilman korvausten välillisiä hoitokuluja oli 60,2 prosenttia (65,3).

Kulut kasvoivat 0,5 prosenttia ja olivat 2 miljoonaa euroa suuremmat kuin vertailukaudella. Operatiivinen toimintakulusuhde, joka sisältää myös korvausten välilliset hoitokulut, oli 25,8 prosenttia (26,5).

Sijoitustoiminta

Sijoitusmarkkinoiden arvonkehitys oli poikkeuksellisen heikko koronapandemian vuoksi.

Tuotot sijoitustoiminnasta

Milj. €	1–9/2020	1–9/2019
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	8	64
Käypään arvoon tulosta vaikutteisesti	2	82
Jaksotettu hankintameno	-1	1
Vahinkovakuutuserät	-16	-21
Osakkuusyhtiöt	6	1
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-2	128
Väliaikainen poikkeusmenettely	23	-48
Yhteensä	21	80

Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan tunnuslukuja

Milj. €	1–9/2020	1–9/2019
Sijoitustaseen nettotuotto, milj. €*	-24	50
Sijoitusten tuotto käyvin arvoon, %	2,9	9,5
Korkosijoitusten Running Yield, %	1,2	1,4
	30.9.2020	31.12.2019
Sijoituskanta, milj. €	3 990	3 952
Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus, %	91	92
A-luokiteltuja saamia, vähintään, %	58	61
Modifioitu duraatio, %	3,3	4,0

* Sijoitustaseen nettotuotto on laskettu vähentämällä koko sijoitusomaisuuden tuotoista markkinaehtoisesta vakuutusvelan arvonmuutos.

Muu toiminta

- Tulos ennen veroja oli -43 miljoonaa euroa (-36).
- Tulos sisälsi saamistodistusten myyntivoittoja 5 miljoonaa euroa (6).
- Maksuvalmius säilyi hyvänä koronaviruksesta huolimatta.

Avainlukuja

Milj. €	1-9/2020	1-9/2019	Muutos, %	1-12/2019
Korkokate	-46	-52	-	-64
Nettopalkkiotuotot	-2	-1	-	-2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	10	24	-58,0	26
Liiketoiminnan muut tuotot	10	5	78,9	7
Tuotot yhteensä	-28	-23	-	-33
Henkilöstökulut	3	1	238,9	1
Muut kulut	13	12	13,1	17
Kulut yhteensä	16	12	-	18
Saamisten arvonalentumiset	1	0	54,9	0
Tulos ennen veroja	-43	-36	-	-50
Saamiset ja velat yhteenliittymän keskusyhteisölle ja jäsenluottolaitoksille, nettorahoitusasema, mrd. €	-8,5	-2,1		-3,8

Muuhun toimintaan on keskitetty OP Ryhmää tukevat toiminnot, kuten keskuspankki. Keskuspankin vastuulla on jäsenluottolaitosten ja keskusyhteisökonsernin rahoituksen ja maksuvalmiuden hallinta. Se vastaa myös ryhmän tukkuvarainhankinnasta yhdessä OP-Asuntoluottopankki Oyj:n kanssa. Liiketoiminnan tuotot muodostuvat pääosin korkokatteesta ja sijoitustoiminnan nettotuotoista. Sen merkittävimmät riskilajit ovat markkinariskit ja luottoriski. Muussa toiminnassa esitetään lisäksi ne tuotot, kulut, sijoitukset ja pääomat, joita ei ole kohdistettu liiketoimintasegmenteille.

Katsauskauden tulos

Muu toiminta -segmentin tulos ennen veroja oli 43 miljoonaa euroa negatiivinen (-36). Tulos ennen veroja käyvin arvoin oli -29 miljoonaa euroa (-26). Koronaviruksesta johtuva luottoriskimarginaalien leveneminen heikensi käyvän arvona rahastoa ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Toisella vuosineljänneksellä Euroopan keskuspankin elvytystoimet kavensivat luottoriskimarginaaleja, minkä johdosta käyvän arvona rahasto on toipunut.

Korkokate oli 46 miljoonaa euroa negatiivinen (-52). Korkokatetta paransi loppuvuonna 2019 voimaan astunut Euroopan keskuspankin talletuskoron muutos.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 10 miljoonaa euroa (24). Sijoitustoiminnan nettotuotot sisälsivät saamistodistusten myyntivoittoja 5 miljoonaa euroa (6).

OP Yrityspankin rahoituksen saatavuus säilyi hyvänä. Tammi-syyskuussa laskettiin liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja yhteensä 4,8 miljardia euroa. Maaliskuussa koronaviruksesta johdosta tukkuvarainhankintamarkkina häiriintyi, ja markkinoilla vakuudettoman pitkän tukkuvarainhankinnan hinnat nousivat

merkittävästi ja nopeasti. Toisella vuosineljänneksellä tukkuvarainhankintamarkkina elpyi merkittävästi, vaikkakaan hinnat eivät palautuneet kriisiä edeltävälle tasolle. Tammikuussa laskettiin liikkeeseen 500 miljoonan euron senior non-preferred -joukkovelkakirjalaina, jonka maturiteetti on 7 vuotta. Touko- ja kesäkuussa laskettiin liikkeeseen kaksi senior-ehtoista 1 miljardin euron joukkovelkakirjalainaa, joiden maturiteetit ovat 5,25 ja 4 vuotta.

Touko- ja kesäkuussa laskettiin liikkeeseen kaksi toissijaisen oman pääoman ehtoista joukkovelkakirjalainaa, toinen SEK-määräinen 3,25 miljardia kruunua ja toinen EUR-määräinen 1 miljardia euroa. Toissijaisen oman pääoman ehtoiset lainat ovat maturiteetiltaan 10 vuotta, mutta ne on mahdollisuus eräännyttää 5 vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta. Elokuussa lunastettiin ennaaikaisesti takaisin maturiteetiltaan 10 vuoden mittainen SEK-määräinen 3,5 miljardin kruunun toissijaisen oman pääoman ehtoinen laina, jonka eräpäivä oli 25.8.2025.

Maaliskuussa OP Yrityspankki otti EKP:n pankeille tarjoamaa maturiteetiltaan alle vuoden mittaista USD-määräistä rahoitusta 500 miljoonaa dollaria. OP Yrityspankki osallistui kesäkuussa Euroopan keskuspankin kohdennettujen pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden kolmanteen sarjaan (TLTRO III) 6,0 miljardilla eurolla.

Koronaviruksesta huolimatta maksuvalmius säilyi katsauskaudella hyvänä. Senior- ja senior non-preferred -ehtoisen tukkuvarainhankinnan velkakirjojen sekä TLTRO-rahoituksen keskimarginaali oli syyskuussa 14 korkopistettä (22). Kustannusta madaltaa TLTRO-rahoitus.

Yhteenliittymän keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten sijoitukset OP Yrityspankkiin olivat katsauskauden päättyessä 8,5 miljardia euroa suuremmat kuin niiden keskuspankista ottama rahoitus.

Nettoaseman kehitykseen on vaikuttanut erityisesti OP-Asuntoluottopankin katettu joukkovelkakirjalainahankinta, joka ohjautuu aiempaa enemmän osuuspankkien sijoituksina keskuspankkiin. Lisäksi jäsenluottolaitokset ovat huhtikuusta alkaen tehneet keskuspankkiin maksuvalmiustalletuksen, jonka välityksellä jäsenluottolaitoksille kohdistetaan maksuvalmiusvaateen kustannuksia.

Palvelukehittäminen

OP Yrityspankki investoi jatkuvasti toimintansa kehittämiseen ja asiakaskokemuksen parantamiseen. Palvelutoiminnan kehittämiseen liittyvistä kustannuksista merkittävä osa muodostuu ICT-investoinneista.

OP Yrityspankin palvelukehittämiseen ja tuotannon ylläpitoon liittyvät ICT-kulut olivat tammi–syyskuussa yhteensä 155 miljoonaa euroa (151). Nämä sisältävät lisenssimaksuja, ostettuja palveluita, muita hankkeisiin liittyviä ulkoisia kustannuksia sekä omaa työtä. Tuotannon ICT-kulut kasvoivat 29 miljoonaa euroa 130 miljoonaan euroon. Kehittämismenot yhteensä laskivat 23 miljoonaa euroa 54 miljoonaan euroon. Kehittämismenoista aktivoitiin 28 miljoonaa euroa (26).

OP Ryhmä solmi keväällä 2019 viisivuotisen sopimuksen Tata Consultancy Services Ltd:n (TCS) kanssa ICT-palveluiden tuottamisesta. Sopimus kattaa OP Ryhmän käyttämät ICT-infrastruktuuripalvelut kuten keskuskone-, palvelin- ja kapasiteettipalvelut. Lisäksi sopimukseen kuuluvat konesali- ja pilvipalvelut. ICT-infrastruktuuripalveluiden siirto TCS:lle etenee suunnitellusti.

Yksityiskohtaisempaa tietoa OP Yrityspankin investoinneista sisältyy tämän osavuositarkastuksen liiketoimintasegmenttikohdaisiin osioihin.

Konsernin rakennejärjestelyt

A-Vakuutus Oy sulautui Pohjola Vakuutus Oy:öön 31.3.2020.

OP Yrityspankki Oyj ja Kaivokadun PL-hallinto Oy ovat 28.4.2020 hyväksyneet sulautumissuunnitelman, jonka mukaan Kaivokadun PL-hallinto Oy sulautuu OP Yrityspankki Oyj:öön. Sulautumisen täytäntöönpanon suunniteltu rekisteröintiajankohta on 31.10.2020.

OP Yrityspankki suunnittelee rakennejärjestelyä, jossa Pohjola Vakuutus Oy siirrettäisiin OP Yrityspankki Oyj:n omistuksesta OP Osuuspankin suoraan omistukseen. Suunnitelmasta kerrottiin ensimmäisen kerran vuonna 2014. Järjestelyn toteutustavasta tai aikataulusta ei ole tehty päätöksiä.

Hallinnointi ja johto

Hallitus valitsi 21.7.2020 OP Yrityspankin uudeksi toimitusjohtajan sijaiseksi Rahavirrat ja käyttöpääoma - liiketoiminta-alueen johtajan Jari Jaulimon (OTK, VT, MBA). Hän aloitti tehtävässään 1.8.2020 nykyisen toimitusjohtajan sijaisen Hannu Jaatisen siirtyessä eläkkeelle.

Henkilöstö ja palkitseminen

Konsernin palveluksessa oli katsauskauden lopussa 2 840 henkilöä (2 675). Henkilömäärä kasvoi vuodenvaihteesta erityisesti Vakuutus-segmentissä. Kasvu aiheutui pääosin osuuspankkien vahinkovakuutusmyynnin siirtymisestä Pohjola Vakuutukseen.

Henkilöstö katsauskauden lopussa

	30.9.2020	31.12.2019
Yrityspankki	758	700
Vakuutus	2 041	1 947
Muu toiminta	41	28
Yhteensä	2 840	2 675

OP Ryhmän ja OP Yrityspankin muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2020 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahostosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahoston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely. Tarkemmat tiedot muuttuvasta palkitsemisesta on esitetty OP Ryhmän palkka- ja palkkioselvityksessä.

Loppuvuoden näkymät

Maailmantalous alkoi palautua kevään romahduksesta kolmannella vuosineljänneksellä. Elpyminen oli kuitenkin epätasaista, ja kansantuote oli selvästi alle edellisvuoden tason lähes kaikkialla. Syksyllä koronapandemiatapausten määrä kääntyi jälleen kasvuun, mutta seuraukset ovat toistaiseksi olleet lievempiä kuin keväällä. Rahoitusmarkkinat ovat säilyneet rauhallisina osin keskuspankkien merkittävän tuen vuoksi. Korot ovat kauttaaltaan poikkeuksellisen matalat.

Mikäli koronapandemia pysyy kohtuullisesti hallinnassa, talous jatkaa vähitellen elpymistään. Näkymät ovat kuitenkin yhä epävarmat niin koti- kuin vientimarkkinoilla. Pandemiakehityksen äkillinen paheneminen vaikuttaisi OP Yrityspankkiin kolmella tavalla: epävarmuus lisääntyisi rahoitus- ja sijoitusmarkkinoilla sekä taloudessa, asiakkaiden taloudellisten vaikeuksien lisääntyminen kasvattaisi luottoriskiä sekä vähentäisi palveluiden kysyntää ja lisäksi paheneva tautitilanne voisi vaikeuttaa OP Yrityspankin oman toiminnan tehokasta toteuttamista.

Tuloskehityksen merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät koronapandemian myötä korko- ja sijoitusympäristön muutoksiin sekä arvonalentumisten kehitykseen. Lisäksi tulevaan tuloskehitykseen vaikuttaa markkinoiden kasvuvauhti, kilpailutilanteen muutos ja suurvahinkojen vaikutus korvausmenoon.

Vuonna 2020 arvio koko vuoden tuloksen kehityksestä annetaan ainoastaan ryhmätasolla OP Ryhmän tilinpäätöstiedotteessa ja osavuositarkastuksissa.

Kaikki tässä osavuositarkastuksessa esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön, OP Yrityspankki -konsernin ja sen eri toimintojen kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä. Käytettyjen vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty alla.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Oman pääoman tuotto (ROE), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Oman pääoman tuotto (ROE), ilman OP-bonuksia, %	$\frac{(\text{Katsauskauden tulos} + \text{OP-bonukset verojen jälkeen}) \times (\text{tilikauden päivät/katsauskauden päivät})}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Koko pääoman tuotto (ROA), %	$\frac{\text{Katsauskauden tulos x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Koko pääoman tuotto (ROA), ilman OP-bonuksia, %	$\frac{(\text{Katsauskauden tulos} + \text{OP-bonukset verojen jälkeen}) \times (\text{tilikauden päivät/katsauskauden päivät})}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Tuotot sijoitustoiminnasta	Sijoitustoiminnan nettotuotot + Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)
Luottokanta	Tase-erä Saamiset asiakkailta ilman takaussaamisia
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	$\frac{\text{Saamisten arvonalentumiset x (tilikauden päivät/katsauskauden päivät)}}{\text{Luotto- ja takauskanta katsauskauden lopussa}} \times 100$
Talletukset	Tase-erän Velat asiakkaille sisältämät talletukset
Kulujen osuus tuotoista, %	$\frac{\text{Kulut yhteensä}}{\text{Tuotot yhteensä}} \times 100$
Tappiota koskevan vähennyserän kattavuusaste (coverage ratio), %	$\frac{\text{Tappiota koskeva vähennyserä}}{\text{Saamiset asiakkailta (taseen- ja taseen ulkopuoliset erät)}} \times 100$
Maksukyvyttömyyden havainnointiaste (default capture rate), %	$\frac{\text{Uudet maksukyvyttömät sopimukset, jotka olivat vaiheessa 2 vertailukaudella}}{\text{Uudet maksukyvyttömät sopimukset katsauskaudella}} \times 100$

Vahinkovakuutuksen tunnusluvut:

Operatiivinen vahinkosuhte, %	Korvauskulut pl. laskuperustemuutokset ja yrityskauppojen yhteydessä syntyneiden aineettomien erien poistot	x 100
	Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto)	
Operatiivinen liikekulusuhde, %	Liikekulut	x 100
	Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto)	
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	Operatiivinen vahinkosuhte + operatiivinen liikekulusuhde	
	Operatiivinen riskisuhte + operatiivinen toimintakulusuhde	
Operatiivinen riskisuhte (ilman perustekorkokulua), %	Korvaukset pl. korvausten selvittelykulut ja laskuperustemuutokset	x 100
	Vakuutusmaksutuotot (netto) pl. laskuperustemuutokset	
Operatiivinen toimintakulusuhde, %	Liikekulut ja korvausten selvittelykulut	x 100
	Vakuutusmaksutuotot (netto) pl. laskuperustemuutokset	

Erillislaskentaan perustustuvat tunnusluvut

Vakavaraisuussuhde, %	Omat varat yhteensä	x 100
	Kokonaisriski	
Tier 1 -vakavaraisuussuhde, %	Ensisijainen pääoma (Tier 1)	x 100
	Kokonaisriski	
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %	Ydinpääoma (CET1)	x 100
	Kokonaisriski	
Solvenssisuhde, %	Omat varat	x 100
	Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR)	
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	Ensisijainen pääoma (T1)	x 100
	Vastuiden määrä	
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	Likvidit varat	x 100
	Likviditeetin ulosvirtaukset - likviditeetin sisään virtaukset stressitilanteessa	
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	Pysyvä varainhankinta	x 100
	Pysyvän varainhankinnan vaade	
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuussuhde*	Ryhmittymän omat varat yhteensä	x 100
	Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	

Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	$\frac{\text{Järjestämättömät saamiset (netto)**}}{\text{Luotto- ja takauskanta katsauskauden lopussa}} \times 100$
Ongelmasaamiset luotto- ja takauskannasta, %	$\frac{\text{Ongelmasaamiset (netto)**}}{\text{Luotto- ja takauskanta katsauskauden lopussa}} \times 100$
Terveet lainanhoitajustosaamiset luotto- ja takauskannasta, %	$\frac{\text{Terveet lainanhoitajustosaamiset (netto)**}}{\text{Luotto- ja takauskanta katsauskauden lopussa}} \times 100$
Terveet lainanhoitajustosaamiset ongelmasaamisista, %	$\frac{\text{Terveet lainanhoitajustosaamiset (netto)**}}{\text{Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa}} \times 100$
Luotto- ja takauskanta	Luottokanta + takauskanta
Tappiota koskeva vähennyserä (saamiset asiakkailta) ongelmasaamisista, %	$\frac{\text{Tappiota koskeva vähennyserä, joka kohdistuu tase-erään saamiset asiakkailta}}{\text{Ongelmasaamiset katsauskauden lopussa}} \times 100$

* Rava-suhdeluvussa on huomioitu siirtymäsäännökset.

**Järjestämättömillä saamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamisia ja muita riskillisiksi luokiteltuja saamisia sekä tällaisiin saamisiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitajoustoja. Lainanhoitajoustopot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikkeuksista.

***Ongelmasaamisilla tarkoitetaan yli 90 päivää erääntyneitä saamisia, muita riskillisiksi luokiteltuja saamisia sekä tällaisiin tai terveisiin saamisiin kohdistuvia asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuvia lainanhoitajoustoja. Lainanhoitajoustopot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikkeuksista. Terveitä lainanhoitajustosaamisia ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehtyneet lainanhoitajustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitajousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella ongelmasaamisiksi.

Vahinkovakuutuksen operatiivinen tulos

Milj. €	1–9/2020	1–9/2019	1–12/2019
Vakuutusmaksutuotot	1 127	1 106	1 478
Korvauskulut	757	795	1 060
Liikekulut	212	221	311
Vakuutustekninen kate	158	91	107
Diskonttokoron lasku			-136
Sijoitustuotot ja -kulut	2	123	307
Muut tuotot ja kulut	-5	-14	-23
Tulos ennen veroja	154	200	255
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	19	-44	-65
Tulos ennen veroja	173	156	190

Vahinkovakuutuksen tunnuslukujen laskennassa käytetään vahinkovakuutusyhtiöiden toimintokohtaisia kuluja, joita ei esitetä samalla periaatteella konsernin tuloslaskelmassa.

Vakavaraisuustaulukot

Luottolaitosvakavaraisuus

Omat varat, milj. €	30.9.2020	31.12.2019
OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	4 592	4 374
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-294	-202
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-1	0
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	4 297	4 171
Aineettomat hyödykkeet	-43	-51
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-30	-26
Ennakoitu voitonjako ja edellisen tilikauden maksamaton voitonjako		
ECL - odotetut tappiot alijäämä	-115	-112
Ydinpääoma (CET1)	4 109	3 982
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	55	82
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	55	82
Ensisijainen pääoma (T1)	4 164	4 064
Debentuurilainat	1 644	811
ECL - odotetut tappiot ylijäämä		26
Toissijainen pääoma (T2)	1 644	837
Omat varat yhteensä	5 808	4 900
Kokonaisriski, milj. €	30.9.2020	31.12.2019
Luotto- ja vastapuoliriski	25 169	23 753
Standardimenetelmä (SA)	3 013	2 687
Valtio- ja keskuspankkivastuut	97	78
Luottolaitosvastuut	8	8
Yritysvastuut	2 845	2 540
Vähittäisvastuut	0	8
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	12	8
Muut	50	45
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	22 056	21 066
Luottolaitosvastuut	1 014	1 023
Yritysvastuut	14 632	14 148
Vähittäisvastuut	2 155	1 725
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	3 942	3 772
Muut	414	399
Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 686	1 309
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 190	1 387
Vastuun arvonoikaus (CVA)	171	191
Muut riskit		11
Kokonaisriski yhteensä	28 216	26 651

Suhdeluvut, %	30.9.2020	31.12.2019
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,6	14,9
Tier1 -vakavaraisuussuhde	14,8	15,2
Vakavaraisuussuhde	20,6	18,4
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöstä, %	30.9.2020	31.12.2019
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,6	14,9
Tier1 -vakavaraisuussuhde	14,6	14,9
Vakavaraisuussuhde	20,4	18,1
Pääomavaatimus, milj. €	30.9.2020	31.12.2019
Omat varat	5 808	4 900
Pääomavaatimus puskureilla	2 965	2 824
Puskuri pääomavaatimukseen	2 843	2 077

Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Tuloslaskelma

Milj. €	Liite	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
Korkokate	2	244	211	79	74
VakuutusKate	3	463	399	175	131
Nettopalkkiotuotot	4	-3	-17	2	-2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	5	115	224	89	73
Liiketoiminnan muut tuotot		19	38	5	8
Tuotot yhteensä		838	854	349	286
Henkilöstökulut		140	138	41	41
Poistot ja arvonalentumiset		38	37	14	12
Liiketoiminnan muut kulut	6	295	287	87	88
Kulut yhteensä		473	462	143	141
Saamisten arvonalentumiset	7	-65	-11	2	3
OP-bonukset omistaja-asiakkaille		-4	-3	-1	-1
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		23	-48	-26	-3
Tulos ennen veroja		319	331	181	143
Tuloverot		62	64	36	30
Kauden tulos		257	267	144	113
Jakautuminen:					
Omistajien osuus tilikauden tuloksesta		256	261	144	109
Määräysvallattomien omistajien osuus kauden tuloksesta		1	6	0	4
Yhteensä		257	267	144	113

Laaja tuloslaskelma

Milj. €	Liite	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
Kauden tulos		257	267	144	113
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)		-17	-15	-12	-2
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi					
Käyvän arvon rahaston muutos					
Käypään arvoon arvostamisesta		12	88	65	-2
Rahavirran suojauksesta		1	-1	-2	0
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		-19	48	26	3
Tuloverot					
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)		3	3	2	0
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi					
Käypään arvoon arvostamisesta		-2	-18	-13	0
Rahavirran suojauksesta		0	0	0	0
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		4	-10	-5	-1
Kauden laaja tulos		238	363	206	112
Kauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		237	357	205	109
Määräysvallattomien omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta		1	6	0	4
Yhteensä		238	363	206	112

Tase

Milj. €	Liite	30.9.2020	31.12.2019
Käteiset varat		21 110	11 914
Saamiset luottolaitoksilta		9 839	9 126
Johdannaispimukset	15	5 413	4 874
Saamiset asiakkailta		25 038	23 829
Sijoitusomaisuus		18 455	17 174
Aineettomat hyödykkeet		708	709
Aineelliset hyödykkeet		137	114
Muut varat		1 735	1 334
Verosaamiset		44	51
Varat yhteensä		82 480	69 126
Velat luottolaitoksille		26 535	15 334
Johdannaispimukset		4 443	3 882
Velat asiakkaille		16 699	15 503
Vakuutusvelka	8	3 444	3 234
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9	21 869	22 726
Varaukset ja muut velat		2 014	2 148
Verovelat		453	452
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		2 430	1 474
Velat yhteensä		77 888	64 752
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajien osuus			
Osakepääoma		428	428
Käyvän arvon rahasto	10	64	70
Muut rahastot		1 093	1 093
Kertyneet voittovarot		2 951	2 710
Määräysvallattomien omistajien osuus		57	74
Oma pääoma yhteensä		4 593	4 374
Velat ja oma pääoma yhteensä		82 480	69 126

Oman pääoman muutoslaskelma

Omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. €	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2019	428	-12	1 093	2 559	4 067	80	4 147
Katsauskauden laaja tulos		108		249	357	6	363
Katsauskauden tulos				261	261	6	267
Muut laajan tuloksen erät		108		-12	96		96
Voitonjako				-173	-173	-8	-180
Muut			0	0	0	0	0
Oma pääoma 30.9.2019	428	96	1 093	2 636	4 252	78	4 330

Omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. €	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2020	428	70	1 093	2 710	4 299	74	4 374
Katsauskauden laaja tulos		-5		242	237	1	238
Katsauskauden tulos				256	256	1	257
Muut laajan tuloksen erät		-5		-14	-19		-19
Voitonjako						-5	-5
Muut				0	0	-13	-13
Oma pääoma 30.9.2020	428	64	1 093	2 951	4 536	57	4 593

Rahavirtalaskelma

MIJ. €	1-9/2020	1-9/2019
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	257	267
Oikaisut kauden tulokseen	-32	-59
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-5 110	-2 978
Saamiset luottolaitoksilta	-1 618	199
Johdannaissopimukset	-667	-39
Saamiset asiakkailta	-1 260	-1 393
Sijoitusomaisuus	-1 170	-806
Muut varat	-395	-940
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	12 054	-1 175
Velat luottolaitoksille	11 102	-815
Johdannaissopimukset	-438	18
Velat asiakkaille	1 196	-2 163
Vakuutusvelka	17	193
Varaukset ja muut velat	177	1 593
Maksetut tuloverot	-47	-66
Saadut osingot	18	23
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	7 140	-3 988
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-10	-28
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	0	1
B. Investointien rahavirta yhteensä	-10	-27
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	1 312	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-348	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	23 967	21 935
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	-24 274	-20 481
Osingot ja osuus pääoman korot	-5	-173
Vuokrasopimusvelat	-4	
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	648	1 281
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	7 778	-2 735
Rahavarat tilikauden alussa	12 902	13 355
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	513	
Rahavarat tilikauden lopussa	21 193	10 620
Saadut korot	752	818
Maksetut korot	-553	-613
Rahavarat		
Käteiset varat	21 110	8 720
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	83	1 900
Yhteensä	21 193	10 620

Segmenttiraportointi

Segmenttikohtaiset tiedot

Tulos tammi–syyskuu 2020, milj. €	Yrityspankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä
Korkokate	298	-4	-46	-3	244
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja	-17		17		
Vakuutuskate		463		-1	463
Nettopalkkiotuotot	20	-21	-2	0	-3
Sijoitustoiminnan nettotuotot	104	-2	10	2	115
Liiketoiminnan muut tuotot	13	4	10	-7	19
Tuotot yhteensä	434	440	-28	-8	838
Henkilöstökulut	43	94	3	0	140
Poistot ja arvonalentumiset	10	27	1	0	38
Liiketoiminnan muut kulut	120	171	12	-7	295
Kulut yhteensä	173	292	16	-7	473
Saamisten arvonalentumiset	-66	0	1	0	-65
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-2	-2		0	-4
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		23			23
Tulos ennen veroja	194	169	-43	-1	319
Tulos tammi–syyskuu 2019, milj. €	Yrityspankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä
Korkokate	281	-15	-52	-4	211
josta sisäiset nettotulokset ennen veroja	-5	-10	15		
Vakuutuskate		399		0	399
Nettopalkkiotuotot	7	-22	-1	-1	-17
Sijoitustoiminnan nettotuotot	71	128	24	1	224
Liiketoiminnan muut tuotot	20	14	5	-2	38
Tuotot yhteensä	379	505	-23	-6	854
Henkilöstökulut	42	94	1	0	138
Poistot ja arvonalentumiset	11	25	1	0	37
Liiketoiminnan muut kulut	112	171	11	-6	287
Kulut yhteensä	165	290	12	-6	462
Saamisten arvonalentumiset	-11	0	0	0	-11
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-2	-2			-3
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		-48		0	-48
Tulos ennen veroja	201	166	-36	0	331

Tase 30.9.2020, milj. €	Yrityspankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä
Käteiset varat	64	0	21 047		21 110
Saamiset luottolaitoksilta	100	785	9 759	-805	9 839
Johdannaissopimukset	5 159	62	200	-9	5 413
Saamiset asiakkailta	25 276	0	492	-729	25 038
Sijoitusomaisuus	681	3 494	14 309	-27	18 455
Aineettomat hyödykkeet	37	652	18	0	708
Aineelliset hyödykkeet	4	132	2	0	137
Muut varat	453	813	474	-6	1 735
Verosaamiset	0	6	39	0	44
Varat yhteensä	31 773	5 944	46 339	-1 576	82 480
Velat luottolaitoksille	648		26 607	-720	26 535
Johdannaissopimukset	4 098	6	350	-11	4 443
Velat asiakkaille	14 358	136	3 010	-805	16 699
Vakuutusvelka		3 444			3 444
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	771		21 125	-27	21 869
Varaukset ja muut velat	840	465	721	-12	2 014
Verovelat	1	86	365	0	453
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-26	135	2 321		2 430
Velat yhteensä	20 691	4 271	54 501	-1 574	77 888
Oma pääoma					4 593
Tase 31.12.2019, milj. €	Yrityspankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä
Käteiset varat	19	617	11 891	-613	11 914
Saamiset luottolaitoksilta	124	12	9 023	-33	9 126
Johdannaissopimukset	4 384	23	468	0	4 874
Saamiset asiakkailta	24 502	0	111	-784	23 829
Sijoitusomaisuus	1 005	3 503	12 699	-34	17 174
Aineettomat hyödykkeet	45	645	19	0	709
Aineelliset hyödykkeet	1	111	2	0	114
Muut varat	339	684	321	-10	1 334
Verosaamiset	0	11	40		51
Varat	30 418	5 606	34 576	-1 474	69 126
Velat luottolaitoksille	757		15 361	-784	15 334
Johdannaissopimukset	3 657	38	195	-8	3 882
Velat asiakkaille	11 349	136	4 664	-646	15 503
Vakuutusvelka		3 234			3 234
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 441		21 318	-34	22 726
Varaukset ja muut velat	764	388	998	-2	2 148
Verovelat	2	95	355	0	452
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	9	135	1 329		1 474
Velat	17 979	4 026	44 221	-1 474	64 752
Oma pääoma					4 374

Liitetaulukot

1. Laatumisperiaatteet
2. Korkokate
3. Vakuuskate
4. Nettopalkkiotuotot
5. Sijoitustoiminnan nettotuotot
6. Liiketoiminnan muut kulut
7. Saamisten arvonalentumiset
8. Vakuutusvelka
9. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
10. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen
11. Annetut vakuudet
12. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu
13. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti
14. Taseen ulkopuoliset sitoumukset
15. Johdannaissovimukset
16. Vakuutus-segmentin sijoitusten jakauma
17. Lähipiiritapahtumat

Liite 1. Laatimisperiaatteet

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin Osavuositarkastukset ja vuoden 2019 tilinpäätöksessä esitettyjen laatimisperiaatteiden mukaan.

Osavuositarkastus on tilintarkastamaton. Kaikki osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Osavuositarkastus on julkaistu suomen, englannin ja ruotsin kielellä. Suomenkielinen osavuositarkastus on virallinen, jota käytetään, mikäli havaitaan ristiriitaisuutta kieliversioiden välillä.

1. Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Osavuositarkastusta laadittaessa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulokset voivat poiketa toteumasta. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Osavuositarkastuksen laadinnassa johdon harkintaa on käytetty erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa.

Odotettavissa olevat luottotappiot:

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) laskentamallien määrittämiseen liittyy useita johdon harkintaa edellyttäviä tekijöitä, muun muassa:

- oikeiden ECL-mallien valinta niin, että mallit kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin
- malleissa tehdyt erilaiset oletukset ja asiantuntija-arviot
- ECL-mallien parametrien estimointimenetelmien valinta
- sopimuksen maturiteetin määrittäminen eräpäivätyksille luotoille (valmiusluotot)
- käytettävissä olevan mallinnusaineiston ja datan laatuun liittyvän malliriskin määrittäminen
- sopimusten oikea ryhmittely eri segmentteihin siten, että niiden ECL lasketaan oikealla mallilla
- makroekonomisten tekijöiden valinta niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa
- makroekonomisten skenaarioiden ja niiden todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen.

Johdon harkintaa on käytetty myös luottoriskin merkittävän kasvun arvioinnissa, muun muassa:

- henkilöasiakkaiden suhteellisen luottoriskin muutoksen arvioinnissa käytetyssä asiantuntija-arviossa, jolla varmistetaan todenmukainen määrä sopimuksia siirtymään vaiheeseen 2 ennen siirtymistä vaiheeseen 3 (ns. default capture rate)
- absoluuttisen rajan valinnassa, joka perustuu maksukyvyttömyyden historialliseen käyttäytymiseen sekä OP Yrityspankin luottoriskiprosessiin
- ajanjakson pituuden määrittämisessä, jonka aikana asiakkaan on osoitettava hyvää maksukäyttäytymistä, jotta arvonalentumisvaihe voi parantua vaiheesta 3 vaiheeseen 2 ja 1.

Varsinainen ECL-lukujen laskenta suoritetaan ECL-malleja käyttäen ilman johdon harkintaa, paitsi jos kyseessä on vaiheessa 3 oleva suuri yritysvastuu, jolloin ECL lasketaan asiantuntija-arvioon perustuvalla kassavirtaperusteisella ECL-menetelmällä.

Muilla kuin edellä esitetyin osin odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sisältyvä johdon harkinta ja arviot sisältyvät vuoden 2019 tilinpäätökseen.

Liitetiedossa 7 Saamisten arvonalentumiset kerrotaan tehdyistä valinnoista koronakriisin aikana odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa.

Liikearvo ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat hyödykkeet:

Liikearvo ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat hyödykkeet testataan vuosittain arvonalentumisen varalta, ja aina kun esiintyy jokin viite siitä, että testauksessa käytetty rahavirtayksikön arvo saattaa olla alentunut. Arvonalentumistestauksessa määriteltävä kerrytettävissä oleva rahamäärä pohjautuu usein käyttöarvoon, jonka laskemisessa on tehtävä arvioita tulevasta rahavirroista ja niiden nykyarvon laskennassa käytettävästä diskonttauskoron tasosta. Testauksen piiriin sisältyy liikearvoa yhteensä 419 miljoonaa euroa ja tuotemerkkien arvoa 162 miljoonaa euroa. Katsauskaudella rahavirtayksiköiden 5 tulevan vuoden kassavirtaennusteet päivitettiin ja muutosta verrattiin vuoden 2019 testausajankohdan vastaaviin ennusteisiin. Koronakriisistä huolimatta odotukset tulevaisuuden kassavirroista eivät ole olennaisesti muuttuneet katsauksen aikana, joten tiedossa ei ole sellaisia viitteitä arvonalentumisista, mikä olisi edellyttänyt uuden varsinaisen arvonalentumistestauksen tekemistä.

2. Maksukyvyttömyyden (default) määritelmä

OP Yrityspankissa sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisessa laskennassa samaa maksukyvyttömyyden määritelmää kuin sisäisissä luottoriskimalleissa (IRB). Maksukyvyttömyyttä arvioidaan OP Yrityspankin sisäisellä maksukäyttäytymiseen perustuvalla

luokittelujärjestelmällä. Henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan sopimuskohtaisesti, kun taas yritysasiakkaissa tarkastellaan asiakaskokonaisuutta. Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun on todennäköistä, ettei asiakas maksa luottovelvoitteitaan täysimääräisesti ilman, että OP Yrityspankki turvautuu toimiin (esim. vakuuden realisointiin), tai viimeistään silloin, kun rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä maksu on viivästynyt yli 90 päivää.

Maksukyvyttömyyden määritelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU N:o 575/2013 (CRR) artiklaan 178.

OP Yrityspankki otti käyttöön vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistuksen maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta (Ohjeet maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta asetuksen (EU) N:o 575/2013 178 artiklan mukaisesti: EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06). Ohjeistuksella harmonisoidaan eurooppalaisten pankkien käyttämä asiakkaiden maksukyvyttömyyden määritelmä. Ohjeistuksen mukainen prosessi tunnistaa maksukyvyttömyyksiä aikaisempaa herkemmin mm. epätodennäköisen takaisinmaksun kriteerien perusteella, joita ovat esimerkiksi julkinen maksuhäiriö tai myönnetty lainanhoitojousto, jossa lainan nykyarvo pienenee enemmän kuin 1 prosentin. Ohjeistus myös laajentaa henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden velallisen kaikkiin luottovelvoitteisiin, kun merkittävä osa (20 %) henkilöasiakkaan vastuista on maksukyvyttömiä. Lisäksi yli 90 päivää erääntyneille vastuille asetettua olennaisuusrajaa on madallettu vähittäisvastuissa 100 euroon ja 1 prosenttiin sopimuksen tai asiakkaan taseen vastuista ja muissa kun vähittäisvastuissa 500 euroon ja 1 prosenttiin sopimuksen tai asiakkaan taseen vastuista.

Asiakkaan maksukyvyttömyys päättyy, kun se ei enää täytä maksukyvyttömyyden määritelmää ja sen jälkeinen 6–12 kuukauden koeaika on päättynyt.

OP Yrityspankki soveltaa EBA:n ohjeistuksen ns. kaksivaiheista käyttöönottoa, jossa ensimmäisessä vaiheessa muutettiin maksukyvyttömyyden määritelmä vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja myöhemmin toisessa vaiheessa kalibroidaan luottoriskiparametrit. Ensimmäisen vaiheen käyttöönotto lisäsi maksukyvyttömiä vastuiden määrää ja siten siirtoja arvonalentumisvaiheeseen 3. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä kasvoi 13 miljoonaa euroa ja se kirjattiin kirjanpidollisen arvion muutoksena tulosvaikutteisesti. Saamisten arvonalentumiset esitetään liitetiedossa 7.

3. Saamistodistusten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta

OP Yrityspankki käytti saamistodistusten odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa kahta toisistaan erillistä mallia. Ensisijaisena mallina käytettiin Bloombergin mallia ja niille joukkovelkakirjalainoille, joita Bloombergin malli ei ECL:n kullakin määrittelyshetkellä tukenut, käytettiin OP Yrityspankin omaa luottoluokituslaskentamallia.

OP Yrityspankki on luopunut Bloombergin mallin käytöstä 30.6.2020 ja siirtynyt käyttämään vain omaa luottoluokituslaskentamallia. Mallissa käytetään ulkoisia luottoluokituksia ja niiden puuttuessa OP Yrityspankin sisäisiä. OP Yrityspankin luottoluokituslaskentamallissa pystytään paremmin huomioimaan vakuudet LGD komponentissa ja varmistumaan saamistodistuksen oikea-aikaisesta siirrosta eri arvonalentumisvaiheisiin. Lisäksi laskentaprosessi yhdenmukaistuu ja nopeutuu. Mallin muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta saamistodistusten odotettavissa olevien luottotappioiden määrään.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liite 2. Korkokate

Milj. €	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
Korkotuotot				
Saamiset luottolaitoksilta				
Korot	20	12	9	4
Negatiiviset korot	33	10	25	3
Yhteensä	53	22	34	7
Saamiset asiakkailta				
Lainat	271	254	91	88
Rahoitusleasingsaamiset	28	24	9	9
Arvoltaan alentuneet lainat ja muut sitoumukset	0	0		0
Negatiiviset korot	19	10	8	3
Yhteensä	318	288	108	100
Saamistodistukset				
Arvostettava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	0	1	0	0
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	48	62	15	20
Jaksotettu hankintameno	0	0	0	0
Yhteensä	48	63	15	20
Johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus	-72	-79	-24	-27
Rahavirran suojaus		0		
Rahavirran suojauksen tehoton osuus		0		
Muut	3	4	1	1
Yhteensä	-69	-75	-23	-25
Muut	5	3	1	1
Yhteensä	356	301	135	103
Korkokulut				
Velat luottolaitoksille				
Korot	59	68	20	23
Negatiiviset korot	68	51	31	16
Yhteensä	126	119	51	39
Velat asiakkaille	9	9	1	1
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	121	128	34	43
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	3	3	1	1
Muut	42	34	17	11
Yhteensä	45	37	18	12
Johdannaissopimukset				
Käyvän arvon suojaus	-120	-121	-37	-43
Muut	-75	-87	-16	-27
Yhteensä	-196	-208	-53	-70
Muut	4	3	1	1
Yhteensä	109	89	53	27
Korkokate ilman suojauslaskennan arvostuseriä	246	212	82	76
Suojaavat johdannaiset	17	34	0	12
Suojauskohteiden arvomuutokset	-20	-35	-3	-14
Korkokate yhteensä	244	211	79	74

Liite 3. Vakuutuskate

Milj. €	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
Vahinkovakuutusmaksutuotot, netto				
Vakuutusmaksutulo	1 248	1 230	294	284
Jälleenvakuuttajien osuus	4	1	-3	1
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-136	-132	103	104
Jälleenvakuuttajien osuus	11	7	-6	-9
Yhteensä	1 127	1 106	388	380
Vahinkovakuutuskorvaukset, netto				
Maksetut korvaukset	-705	-775	-218	-253
Jälleenvakuuttajien osuus	16	17	3	6
Korvausvastuun muutos	23	46	-5	-10
Jälleenvakuuttajien osuus	4	9	7	9
Yhteensä	-661	-704	-213	-248
Vahinkovakuutuksen muut erät	-3	-3	0	-1
Vakuutuskate yhteensä	463	399	175	131

Liite 4. Nettopalkkiotuotot

Tammi-syyskuu 2020, milj. €	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä	7-9/2020
Palkkiotuotot						
Luotonanto	34		0	-1	33	11
Talletukset	2		0	0	2	1
Maksuliike	23		0	-6	18	6
Arvopapereiden välitys	20			0	20	5
Arvopapereiden liikkeeseenlasku	7		0	0	7	3
Rahastot	0		0		0	0
Omaisuudenhoito	10			0	10	3
Lainopilliset palvelut	0				0	0
Takaukset	9		0	0	9	3
Vakuutustoiminta		9			9	3
Terveys- ja hyvinvointipalvelut		9		0	9	3
Muut	0		0	5	5	1
Yhteensä	106	18	0	-2	122	40
Palkkiokulut						
Luotonanto	1		0		1	0
Maksuliike	2	1	0	-1	2	1
Arvopapereiden välitys	3		0	0	3	1
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	1		0		2	0
Rahastot		0			0	0
Omaisuudenhoito	2	0	1		3	1
Takaukset	0			0	0	1
Vakuutustoiminta		35		0	35	11
Terveys- ja hyvinvointipalvelut		3		0	3	1
Muut*	76	0	0	-1	76	22
Yhteensä	86	39	2	-2	125	38
Nettopalkkiotuotot yhteensä	20	-21	-2	0	-3	2

* Erä sisältää 70 miljoonaa euroa jäsenosuuspankeille maksettuja palkkiokuluja johdannaiskaupasta. Heinä-syyskuussa palkkioita maksettiin 20 miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuu 2019, milj. €	Yritys- pankki	Vakuutus	Muu toiminta	Konserni- eliminoinnit	Konserni yhteensä	7-9/2019
Palkkiotuotot						
Luotonanto	34	0	0	-1	34	13
Talletukset	1		0	0	1	0
Maksuliike	29		0	-11	17	6
Arvopapereiden välitys	15		0	0	15	4
Arvopapereiden liikkeeseenlasku	4		0	0	4	0
Rahastot	0		0		0	0
Omaisuu denhoito	9			0	9	3
Lainopilliset palvelut	0				0	0
Takaukset	10		0	0	10	3
Vakuutustoiminta		10			10	3
Terveys- ja hyvinvointipalvelut		18		0	18	7
Muut				11	11	3
Yhteensä	102	28	0	-2	128	44
Palkkiokulut						
Luotonanto	0		0		0	0
Maksuliike	1	1	0	-1	1	1
Arvopapereiden välitys	5				5	2
Arvopapereiden liikkeeseen lasku	2		0		2	0
Omaisuu denhoito	2	0	1		3	1
Vakuutustoiminta		42			42	13
Terveys- ja hyvinvointipalvelut		7			7	1
Muut*	84	0	0	0	84	29
Yhteensä	94	50	2	-1	145	46
Nettopalkkiotuotot yhteensä	7	-22	-1	-1	-17	-2

* Erä sisältää 79 miljoonaa euroa jäsenosuuspankeille maksettuja palkkiokuluja johdannaiskaupasta. Heinä-syyskuussa palkkioita maksettiin 27 miljoonaa euroa.

Liite 5. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. €	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien nettotuotot				
Saamistodistukset				
Korkotuotot	21	28	7	9
Muut tuotot ja kulut	3	-4	4	-2
Myyntivoitot ja -tappiot	7	35	1	17
Valuutta-arvostusvoitot ja -tappiot	-8	10	-7	9
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset*	-10	1	-3	-1
Yhteensä	14	70	2	32

* Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) vakuutustoiminnan saamistodistuksista

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat

Saamistodistukset				
Korkotuotot ja -kulut	4	4	3	1
Arvostusvoitot ja -tappiot	0	7	2	2
Yhteensä	4	11	5	3
Osakkeet ja osuudet				
Arvostusvoitot ja -tappiot	-2	1	-2	0
Osingot ja voitto-osuudet	6	1	5	1
Yhteensä	4	2	3	1
Johdannaiset				
Korkotuotot ja -kulut	17	4	6	0
Arvostusvoitot ja -tappiot	98	64	52	20
Yhteensä	115	67	58	20
Yhteensä	123	79	65	24

Rahoitusvarat, jotka on arvostettava käypään arvoon tulosvaikuttaisesti

Saamistodistukset				
Korkotuotot ja -kulut	1	2	0	1
Arvostusvoitot ja -tappiot	3	1	0	1
Yhteensä	4	3	0	1
Osakkeet ja osuudet				
Arvostusvoitot ja -tappiot	-31	55	16	7
Osingot ja voitto-osuudet	12	22	3	9
Yhteensä	-19	77	19	16
Yhteensä	-14	80	19	17

Yhteensä käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot

	109	160	85	41
--	------------	------------	-----------	-----------

Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Vuokratuotot	19	20	6	6
Arvostusvoitot ja -tappiot	5	8	2	3
Vastike- ja hoitokulut	-20	-14	-4	-3
Muut	1	-3	0	-1
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot yhteensä	5	12	5	5

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavien nettotuotot**Lainat ja muut saamiset**

Korkotuotot	3	4	2	1
Korkokulut	-2	-1	-1	0
Arvon alentumiset ja niiden peruutukset	0	-1	0	0
Lainat ja muut saamiset yhteensä	2	2	2	1

Vahinkovakuutuserät

Diskonnttauksen purkautuminen, vahinkovakuutukset	-16	-21	-5	-7
---	-----	-----	----	----

Osakkuusyhtiöt

Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät	1	1	1	1
Yhteensä	1	1	1	1

Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä

115	224	89	73
------------	------------	-----------	-----------

Liite 6. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
ICT-kulut				
Tuotanto	130	101	40	34
Kehittäminen	26	50	7	16
Toimitilat	3	5	2	2
Viranomais- ja tilintarkastusmaksut*	41	31	7	5
Ostetut palvelut	26	26	8	9
Tietoliikenne	7	8	2	3
Markkinointi	7	9	2	3
Yhteiskuntavastuu	2	1	0	1
Vakuutus- ja varmuuskulut	2	3	1	1
Muut	51	53	16	16
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	295	287	87	88

* Sisältää 20 miljoonaa euroa OP Osuuskunnalle maksettuja palvelumaksuja. Heinä-syyskuussa sisäisten palvelumaksujen osuus oli 7 miljoonaa euroa.

Milj. €	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
Kehittämismenot				
Kehittämisen ICT-kulut	26	50	7	16
Oman työn osuus	0	1	0	0
Kehittämisen kulut tuloslaskelmalla yhteensä	26	51	7	16
Aktivoidut ICT-menot	28	26	8	9
Aktivoitavien siirto/henk.kulut		0		0
Aktivoidut kehittämismenot yhteensä	28	26	8	9
Kehittämismenot yhteensä	54	76	15	25
Poistot ja arvonalentumiset	28	28	9	9

Liite 7. Saamisten arvonalentumiset

Milj. €	1-9/2020	1-9/2019	7-9/2020	7-9/2019
Luotto- ja takaustappioina poistetut saamiset	-53	-3	-46	-2
Palautukset poistetuista saamisista	0	0	0	0
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	-14	-7	47	6
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamistodistuksista*	1	-1	0	-1
Saamisten arvonalentumiset yhteensä	-65	-11	2	3

* Vakuustoittoiminnan saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot esitetään sijoitustoiminnan nettotuotoissa.

Luottoriskille alttiina olevat vastuut ja niiden tappiota koskeva vähennyserä

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvalheittain 30.9.2020

Vastuut	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Vastuut yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset asiakkailta (brutto)						
Yrityspankki	25 456	1 502	296	1 798	507	27 760
Saamiset asiakkailta yhteensä	25 456	1 502	296	1 798	507	27 760
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja liimitit						
Yrityspankki	9 176	383	193	576	52	9 805
Nostovarot ja liimitit yhteensä	9 176	383	193	576	52	9 805
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset						
Yrityspankki	6 027	427		427	96	6 549
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	6 027	427		427	96	6 549
Saamistodistukset						
Muu toiminta	13 103	44		44		13 146
Vakuutus	2 257	32		32	7	2 296
Saamistodistukset yhteensä	15 360	75		75	7	15 443
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut yhteensä	56 019	2 387	489	2 876	662	59 556

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvalheittain 30.9.2020

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarot ja liimitit*	Valhe 1	Valhe 2		Yhteensä	Valhe 3	Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet			
Milj. €						
Saamiset asiakkailta						
Yrityspankki	-31	-27	-4	-32	-234	-297
Saamiset asiakkailta yhteensä	-31	-27	-4	-32	-234	-297
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**						
Yrityspankki	-12	-2		-2	-13	-27
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	-12	-2		-2	-13	-27
Saamistodistukset***						
Muu toiminta	-1	-1		-1		-2
Vakuutus	-3	-1		-1	-3	-7
Saamistodistukset yhteensä	-5	-2		-2	-3	-10
Yhteensä	-48	-31	-4	-36	-250	-333

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 30.9.2020	Valhe 1	Valhe 2		Valhe 3	Yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet		
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät					
Yrityspankki	40 658	2 312	489	2 800	44 114
Tappiota koskeva vähennyserä					
Yrityspankki	-43	-29	-4	-34	-323
Kattavuusaste (Coverage ratio), %					
Yrityspankki	-0,11 %	-1,27 %	-0,89 %	-1,20 %	-37,70 %
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	40 658	2 312	489	2 800	44 114
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-43	-29	-4	-34	-323
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,11 %	-1,27 %	-0,89 %	-1,20 %	-37,70 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo					
Muu toiminta	13 103	44		44	13 146
Vakuutus	2 257	32		32	2 296
Tappiota koskeva vähennyserä					
Muu toiminta	-1	-1		-1	-2
Vakuutus	-3	-1		-1	-7
Kattavuusaste (Coverage ratio), %					
Muu toiminta	-0,01 %	-1,78 %		-1,78 %	-0,02 %
Vakuutus	-0,14 %	-3,72 %		-3,72 %	-40,62 %
Saamistodistukset yhteensä	15 360	75		75	15 443
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-5	-2		-2	-10
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,03 %	-2,60 %		-2,60 %	-40,62 %

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan pliriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2019

Vastuut	Valhe 1	Valhe 2		Valhe 3	Vastuut yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet		
Milj. €					
Saamiset asiakkailta (brutto)					
Yrityspankki	25 103	1 388	306	1 693	27 180
Saamiset asiakkailta yhteensä	25 103	1 388	306	1 693	27 180
Taseen ulkopuoliset nostovarot ja llimiitit					
Yrityspankki	4 674	318	151	470	5 204
Nostovarot ja llimiitit yhteensä	4 674	318	151	470	5 204
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset					
Yrityspankki	7 011	1 216		1 216	8 297
Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	7 011	1 216		1 216	8 297
Saamistodistukset					
Muu toiminta	12 259	93		93	12 352
Vakuutus	1 990	2		2	1 998
Saamistodistukset yhteensä	14 250	95		95	14 350
Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan pliriin kuuluvat vastuut yhteensä	51 038	3 017	457	3 474	55 031

Tappiota koskeva vähennyserä arvonalentumisvaiheittain 31.12.2019

Taseessa olevat vastuut sekä taseen ulkopuoliset nostovarot ja liittimet*	Valhe 1	Valhe 2		Valhe 3	Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet		
Milj. €					
Saamiset asiakkailta					
Yrityspankki	-25	-18	-3	-21	-248
Saamiset asiakkailta yhteensä	-25	-18	-3	-21	-248
Taseen ulkopuoliset sitoumukset**					
Yrityspankki	-2	-4		-4	-10
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	-2	-4		-4	-10
Saamistodistukset***					
Muu toiminta	-2	-1		-1	-3
Vakuutus	-2	0		0	-3
Saamistodistukset yhteensä	-4	-1		-1	-3
Yhteensä	-31	-24	-3	-27	-260

* Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan yhtenä summana vähentämään tase-erää.

** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tase-erään varaukset ja muut velat.

*** Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan käyvan arvon rahastoon muun laajan tuloksen eriin.

Alla olevassa taulukossa esitetään yhteenveto tappiota koskevasta vähennyserästä suhteessa vastuun määrään arvonalentumisvaiheittain. Kattavuusasteella kuvataan tappiota koskevan vähennyserän suhteellista osuutta vastuun määrästä.

Yhteenveto ja tunnusluvut 31.12.2019	Valhe 1	Valhe 2		Valhe 3	Yhteensä
		Muut kuin yll 30 pv erääntyneet	Yll 30 pv erääntyneet		
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät					
Yrityspankki	36 788	2 922	457	3 379	514
Tappiota koskeva vähennyserä					
Yrityspankki	-27	-22	-3	-26	-258
Kattavuusaste (Coverage ratio), %					
Yrityspankki	-0,07 %	-0,77 %	-0,71 %	-0,76 %	-50,12 %
Saamiset asiakkailta; taseen ja taseen ulkopuoliset erät yhteensä	36 788	2 922	457	3 379	514
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-27	-22	-3	-26	-258
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,07 %	-0,77 %	-0,71 %	-0,76 %	-50,12 %
Saamistodistukset kirjanpitoarvo					
Muu toiminta	12 259	93		93	
Vakuutus	1 990	2		2	5
Tappiota koskeva vähennyserä					
Muu toiminta	-2	-1		-1	
Vakuutus	-2	0		0	-3
Kattavuusaste (Coverage ratio), %					
Muu toiminta	-0,02 %	-0,81 %		-0,81 %	
Vakuutus	-0,09 %	-18,51 %		-18,51 %	-53,78 %
Saamistodistukset yhteensä	14 250	95		95	5
Tappiota koskeva vähennyserä yhteensä	-4	-1		-1	-3
Kattavuusaste (Coverage ratio), % yhteensä	-0,03 %	-1,18 %		-1,18 %	-53,78 %

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain 1–9/2020 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko voimassa- oloaika	Koko voimassa- oloaika	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2020	27	26	257	310
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-2	11		9
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-1		29	28
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	-3		-2
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-4	31	27
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		0	-1	-1
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		0	0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	16	6	3	25
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-5	-5	-31	-41
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	7	3	-11	0
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennyksiin pienentymiset			-31	-31
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos	16	8	-11	13
Tappiota koskeva vähennyserä 30.9.2020	43	34	247	323
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7–9/2020	5	2	-55	-48

Uuden maksukyvyttömyden määrittelyn soveltamisen vaikutus

OP Yrityspankki soveltaa ns. kaksivaiheista käyttöönottoa EBA:n ohjeistuksesta maksukyvyttömyden määrittelmään, jossa ensimmäisessä vaiheessa muutettiin maksukyvyttömyyden määrittelmä vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja myöhemmin toisessa vaiheessa kalibroidaan luottoriskiparametrit. Ensimmäisen vaiheen käyttöönotto lisäsi maksukyvyttömyiden sopimusten määrää ja siten siirtoja vaiheeseen 3. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä kasvoi 13 miljoonaa euroa vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Koronaviruspandemia (COVID-19)

Koronaviruspandemian (COVID-19) aiheuttaman merkittävien taloudellisten vaikutusten ehkäisemiseksi EU-maat ovat ottaneet käyttöön erilaisia taloudellisia tukitoimia. Euroopan pankkiviranomainen (EBA) on 2.4.2020 julkaissut ohjeet helpotuksiin COVID-19-pandemiasta johtuvien lyhennysvapaiden käsittelyyn vakavaraisuussäätelyssä esim. lainahoitojoustojen ja maksukyvyttömyyden soveltamiseen (EBA/GL/2020/02 " Ohjeet COVID-19-kriisin vuoksi lainan takaisinmaksuihin sovellettavista lainsäädännöllisistä ja muista kuin lainsäädännöllisistä lykkäyksistä"). Lisäksi EBA julkaisi 7.7.2020 raportin valittujen COVID-19 käytäntöjen soveltamiseen (EBA/REP/2020/19). Helpotukset koskevat kuitenkin julkisen lainsäädännön kautta määrättyjä lyhennysvapaita tai pankkitoimialan yhteis päätöksellä sovittuja lyhennysvapaita, joita Suomessa ei ole toteutettu. Suomessa lainanantoon liittyvät talouden tukitoimet kohdistuvat Finnveran rahoitusvaltuuksien nostamiseen 12 miljardiin euroon. Näin ollen yritykset voivat hakea käyttöpääomaa koronakriisin yli selviämiseen Finnvera-takauksen avulla.

Finnveran takaukset vaikuttavat ECL-laskennassa LGD-komponenttiin pienentäen siten ECL:n määrää.

OP Yrityspankki tarjoaa itsenäisesti asiakkailleen mahdollisuuden yritysluottojen lyhennysvapaaseen. Maksuaikojen muutokset arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Lisäksi hyödynnetään laajasti Finnveran tarjoamia takauksia. Maksuohjelmamuutoksissa lainahoitojoustot ja maksukyvyttömät asiakkaat tunnistetaan normaalin ohjeistuksen mukaisesti. Lyhennysvapaita on koronakriisin aikana toteutettu eniten henkilöasiakkaissa sekä pienissä ja keskusuurissa yritysasiakkaissa.

Koronakriisi on huomioitu ECL-laskennassa päivittämällä makroekonomiset tekijät kvartaaleittain. Vielä Q1 kriisin alkaessa annettiin heikolle skenaariolle suurempi paino: heikko 40 %, perus 50 % ja vahva 10 %. Tilanne tasoittui Q2, jonka jälkeen skenaariopainot ovat olleet normaalit: heikko 20 %, perus 60 % ja vahva 20 %. Esimerkiksi BKT:n kasvun ennustetaan olevan v. 2020 negatiivinen -2,5 % - -5,7 % välillä eri skenaarioissa ja v. 2021 positiivinen 0,5 % - 5,4 % välillä eri skenaarioissa, sekä työttömyys-% ennustetaan olevan v. 2020 7,2 % - 7,6 % välillä eri skenaarioissa ja v. 2021 6,9 % - 8,1 % välillä eri skenaarioissa.

Koronakriisin vaikutus luottojen odotettavissa olevien luottotappioiden kasvuun vuoden 2020 aikana oli yhteensä n. 19 miljoonaa euroa mikä näkyy sopimusten siirtoina arvonalentumisvaiheista 1 ja 2 arvonalentumisvaiheisiin 2 ja 3 sekä riskiparametrien, erityisesti PD:n kasvuna. Koronakriisin aiheuttamaan taloudelliseen kehitykseen liittyy vielä epävarmuutta.

Saamistodistukset, milj. €	Valhe 1	Valhe 2	Valhe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko voimassa- oloaika	Koko voimassa- oloaika	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2020	4	1	3	8
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-1	1		1
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0		0	0
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		0	0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	2	0	1	3
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-1	-1	0	-2
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0	0	0	0
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset (netto)	0			0
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos	1	1	0	2
Tappiota koskeva vähennyserä 30.9.2020	5	2	3	10
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7–9/2020	-1	0	-1	-1

Alla olevassa taulukossa esitetään tappiota koskevan vähennyserän muutos arvonalentumisvaiheittain vuoden 2019 aikana seuraavien tekijöiden vaikutuksesta:

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät, milj. €	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko voimassa- oloaika	Koko voimassa- oloaika	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2019	27	30	207	263
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-1	9		8
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-4		7	3
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	-3		-3
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-7	9	2
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2		0	-2	-2
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		-1	-1
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	8	4	6	19
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-4	-4	-7	-14
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	0	-4	40	37
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennystilin pienentymiset			-2	-2
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos	0	-4	51	47
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2019	27	26	257	310
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos 7-9/2019	5	4	1	9

Saamistodistukset, milj. €	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk	Koko voimassa- oloaika	Koko voimassa- oloaika	
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2019	4	2	2	9
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	0	1		1
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0		1	1
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	-1		-1
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0	0	0	0
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0		0	0
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	1	0	0	1
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-2	-1	0	-3
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset (netto)	-1	0	0	0
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset (netto)	0			0
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos	0	-1	1	-1
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2019	4	1	3	8
Odotettavissa olevat luottotapplot, nettomuutos 7-9/2019	0	-1	-2	-2

Liite 8. Vakuutusvelka

MIJ. €	30.9.2020	31.12.2019
Korvausvastuu		
Eläkeuotoinen korvausvastuu	1 565	1 571
Muu korvausvastuu	1 099	1 101
Korkotäydennys (vastuuvelan suojeiden arvo)	59	-22
Yhteensä	2 724	2 650
Vakuutusmaksuvastuu	720	584
Yhteensä	3 444	3 234

Liite 9. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

MIJ. €	30.9.2020	31.12.2019
Joukkovelkakirjalainat	11 974	11 955
Huonomman etuoikeuden luokan joukkovelkakirjalainat (SNP)	1 685	1 156
Muut		
Sijoitustodistukset	288	
Yritystodistukset	7 996	9 716
Kaupankäynnissä omaan salkkuun sisältyvät (-)*	-75	-101
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	21 869	22 726

* OP Yrityspankki -konsernin hallussa olevat omat joukkovelkakirjalainat on netotettu velkaa vastaan.

Liite 10. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
MIJ. €	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet (overlay approach)	Rahavirran suojaus	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2019	3	-15	0	-12
Käyvän arvon muutokset	98	33	0	130
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-10	5		-6
Tuloslaskelmaan siirretyt arvonalennukset		10		10
Siirrot korkokatteeseen			0	0
Laskennalliset verot	-18	-10	0	-27
Päättävä tase 30.9.2019	73	23	0	96

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
MIJ. €	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet (overlay approach)	Rahavirran suojaus	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	31	38	0	70
Käyvän arvon muutokset	15	-16	1	-1
Tuloslaskelmaan siirretyt myyntivoitot	-3	-3		-6
Tuloslaskelmaan siirretyt arvonalennukset		0		0
Laskennalliset verot	-2	4	0	1
Päättävä tase 30.9.2020	40	23	1	64

Käyvän arvon rahasto ennen veroja oli katsauskauden lopussa 80 miljoonaa euroa ja siihen liittyvä laskennallinen verosaaminen oli 16 miljoonaa euroa. Vertailukauden lopussa käyvän arvon rahasto oli 87 miljoonaa euroa ja siihen liittyvä laskennallinen verovelka oli 17 miljoonaa euroa. Katsauskauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattiin väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltamisen johdosta oman pääoman ehtoisten instrumenttien positiivisia arvonmuutoksia yhteensä 44 miljoonaa euroa (51) ja negatiivisia arvonmuutoksia yhteensä 16 miljoonaa euroa (3). Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten tappiota koskeva vähennyserä katsauskauden aikana oli käyvän arvon rahastossa -2 miljoonaa euroa (2).

Negatiivinen käyvän arvon rahasto purkautuu omaisuuden arvonnousujen, myyntitappioiden ja tulosvaikutteisten arvonalentumiskirjausten kautta.

Liite 11. Annetut vakuudet

Milj. €	30.9.2020	31.12.2019
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Pantit	39	79
Muut	14 833	3 496
Annetut vakuudet yhteensä*	14 872	3 575
Vakuudelliset johdannaisvelat	1 210	1 098
Vakuudelliset muut velat	8 047	2 093
Yhteensä	9 257	3 191

* Lisäksi keskuspankkiin on pantattu 3,1 miljardin euron kirjanpitoarvosta joukkovelkakirjalainoja, joista 1,5 miljardia euroa on päivän sisäisen liimitin vakuutena. Joukkovelkakirjalainat ovat nostettavissa ilman keskuspankin ennakkolupaa, joten niitä ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa.

Liite 12. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Käypään arvoon tulosvaikuttelusta kirjattavat

Varat, milj. €	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		Kaupan- käynti- tarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikuttelusta	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
		tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Käteiset varat	21 110						21 110
Saamiset luottolaitoksilta	9 839						9 839
Johdannaisopimukset				5 216		197	5 413
Saamiset asiakkailta	25 038						25 038
Saamistodistukset	815	15 890		567	24		17 295
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0		19	701		720
Muut rahoitusvarat	1 769						1 769
Rahoitusvarat							81 184
Muut kuin rahoitusvarat							1 296
Yhteensä 30.9.2020	58 572	15 890		5 801	724	197	82 480

Varat, milj. €	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		Kaupan- käynti- tarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikuttelusta	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
		tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Käteiset varat	11 914						11 914
Saamiset luottolaitoksilta	9 126						9 126
Johdannaisopimukset				4 407		468	4 874
Saamiset asiakkailta	23 829						23 829
Saamistodistukset		14 899		1 033	42		15 975
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0		23	694		717
Muut rahoitusvarat	1 393						1 393
Rahoitusvarat							67 828
Muut kuin rahoitusvarat							1 297
Yhteensä 31.12.2019	46 262	14 899		5 463	737	468	69 126

Velat, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		26 535		26 535
Johdannaissopimukset	4 088		355	4 443
Velat asiakkaille		16 699		16 699
Vakuutusvelka		3 444		3 444
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		21 869		21 869
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		2 430		2 430
Muut rahoitusvelat		1 743		1 743
Rahoitusvelat				77 163
Muut kuin rahoitusvelat				724
Yhteensä 30.9.2020	4 088	72 721	355	77 888

Velat, milj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Muut velat	Suojaavat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä
Velat luottolaitoksille		15 334		15 334
Johdannaissopimukset	3 683		199	3 882
Velat asiakkaille		15 503		15 503
Vakuutusvelka		3 234		3 234
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		22 726		22 726
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 474		1 474
Muut rahoitusvelat		1 991		1 991
Rahoitusvelat				64 143
Muut kuin rahoitusvelat				609
Yhteensä 31.12.2019	3 683	60 260	199	64 752

Yleiseen liikkeeseen laskettuihin velkakirjoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenoon. Näille velkakirjoille markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla arvioitu käypä arvo syyskuun lopussa oli noin 235 miljoonaa euroa (232) kirjanpitoarvoa suurempi. Huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintamenoon. Näiden käyvät arvot ovat jaksotettua hankintamenoa suuremmat, mutta luotettavien käyppien arvojen määrittämiseen liittyy epävarmuutta.

Liite 13. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen erien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Varojen käyvät arvot 30.9.2020, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	340	64	315	720
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	12 250	-12 036	377	590
Johdannaissopimukset	0	5 364	48	5 413
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0		0
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	1 910	13 622	358	15 890
Rahoitusinstrumentit yhteensä	14 500	7 013	1 099	22 612
Sijoituskiinteistöt			317	317
Yhteensä	14 500	7 013	1 416	22 930
Varojen käyvät arvot 31.12.2019, milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	334	58	325	717
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	484	82	510	1 076
Johdannaissopimukset	11	4 789	74	4 874
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit		0		0
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	12 470	1 556	874	14 899
Rahoitusinstrumentit yhteensä	13 299	6 485	1 783	21 566
Sijoituskiinteistöt			339	339
Yhteensä	13 299	6 485	2 121	21 905

Velkojen käyvät arvot 30.9.2020, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Muut		0		0
Johdannaissopimukset	0	4 369	74	4 443
Yhteensä	0	4 369	74	4 443

Velkojen käyvät arvot 31.12.2019, mlj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Muut		12		12
Johdannaissopimukset	9	3 841	32	3 882
Yhteensä	9	3 853	32	3 894

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat

Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat suurimmissa pörssiissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnollitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käypällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankki - konsernin OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnollitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy erityistä epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasolle 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen tasoryhmään sisällytetään kompleksisemmat OTC-johdannaiset sekä sellaiset pitkän maturiteetin johdannaiset, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan, tietyt private equity -sijoitukset, epälikvidit lainat, strukturoidut lainat ml. arvopaperistetut lainat ja strukturoidut velkakirjat sekä hedge-rahastot. Tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

Siirrot käyvän arvon arvostuksen tasojen välillä

Siirrot eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä. Siirrot tasojen välillä johtuvat pääosin käytettävissä olevien markkinanoteerausten määrästä.

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)

Erittely rahoitusvaroista ja rahoitusveloista

Rahoitusvarat, mlj. €	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	Johdannaissopimukset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Varat yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	834	74	875	1 783
Tuloslaskelman nettotuotot	-507	-26	0	-534
Laajan tuloslaskelman nettotuotot			0	0
Hankinnat	48			48
Myynnit	-36		0	-37
Siirrot tasoon 3	353		-448	-95
Siirrot tasosta 3	0		-66	-66
Päättävä tase 30.9.2020	692	48	358	1 099

Rahoitusvelat, mlj. €	Johdannaissopimukset	Velat yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	32	32
Tuloslaskelman nettotuotot	41	41
Päättävä tase 30.9.2020	74	74

Erittely nettotuotosta tuloslaskelmaerittäin 30.9.2020

Milj. €	Korkokate	Sijoitusolminnan nettotuotot	Laaja tuloslaskelma/Käyvän arvon rahaston muutos	Nettotuotot tilikauden lopussa hallussa olevista varoista ja veloista
Realisoituneet nettotuotot	-491	-16	0	-507
Realisoitumattomat nettotuotot	-68		0	-68
Nettotuotot yhteensä	-559	-16	0	-575

Hierarkiatason 3 johdannaiset ovat asiakkaiden tarpeisiin strukturoituja johdannaisia, joiden markkinariski on katettu vastaavalla johdannaissopimuksella. Tulosvaikutusta avoimesta markkinariskistä ei synny. Tason 3 johdannaiset liittyvät OP Yrityspankin liikkeeseen laskemiin strukturoituihin joukkovelkakirjalainoihin, joiden tuotto määräytyy kytketyn johdannaisten arvonkehityksen perusteella. Näiden kytkettyjen johdannaisten arvonmuutosta ei ole esitetty yllä olevassa taulukossa. Lisäksi tasolle 3 on luokiteltu pitkän maturiteetin johdannaisia, joiden arvostuksessa käytettyä markkinadataa on jouduttu ekstrapoloimaan.

Arvostustekijöiden muutokset

Arvostusmenetelmissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2020 aikana.

Liite 14. Taseen ulkopuolliset sitoumukset

Milj. €	30.9.2020	31.12.2019
Takaukset	444	550
Takuuvastuut	1 516	1 882
Luottolupaukset	5 067	5 146
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	220	315
Muut*	658	699
Taseen ulkopuolliset sitoumukset yhteensä	7 905	8 593

* Josta vahinkovakuutustoiminnan sitoumukset pääomarahastoihin 157 miljoonaa euroa (194)

Liite 15. Johdannaissopimukset

Johdannaiset yhteensä 30.9.2020

Milj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksuaika			Yhteensä	Käyvät arvot*	
	< 1 v	1-5 v	> 5 v		Varat	Velat
Korkojohdannaiset, josta	50 721	86 606	90 389	227 716	3 925	2 766
Keskusvastapuoliselvitettävät	12 018	43 061	46 403	101 482	67	52
Valuuttajohdannaiset	41 103	3 764	2 153	47 020	949	1 142
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	1	2		3	0	
Luottojohdannaiset	60	520		580	1	19
Muut johdannaiset	176	440	13	629	39	53
Johdannaiset yhteensä	92 060	91 332	92 554	275 947	4 914	3 980

Johdannaiset yhteensä 31.12.2019

Milj. €	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksuaika			Yhteensä	Käyvät arvot*	
	< 1 v	1-5 v	> 5 v		Varat	Velat
Korkojohdannaiset, josta	47 526	87 484	86 157	221 167	3 198	2 506
Keskusvastapuoliselvitettävät	10 791	36 126	42 208	89 126	52	53
Valuuttajohdannaiset	45 365	6 954	2 414	54 733	1 250	972
Osake- ja indeksisidonnaiset johdannaiset	1	2		3	0	
Luottojohdannaiset	59	892	112	1 063	14	12
Muut johdannaiset	233	435	18	686	68	38
Johdannaiset yhteensä	93 185	95 766	88 701	277 652	4 530	3 529

* Käyvät arvot sisältävät kertyneet korot, jotka muiden kuin kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien johdannaisten osalta esitetään taseessa muissa varoissa tai varauksissa ja muissa veloissa. Lisäksi keskusvastapuoliselvityksessä olevien johdannaisten käyvät arvot on nettoitettu taseessa.

Liite 16. Vakuutus-segmentin sijoitusten jakauma

Sijoitusomaisuuden alokaatlojakauma	30.9.2020		31.12.2019	
	Käypä arvo milj. €*	%	Käypä arvo milj. €*	%
Rahamarkkinat yhteensä	551	14	547	14
Rahamarkkinasijoitukset ja talletukset**	546	14	541	14
Johdannaiset***	5	0	6	0
Joukkolainat ja korkorahastot yhteensä	2 559	64	2 644	67
Valtiot	454	11	447	11
Investment Grade	1 599	40	1 669	42
Kehittyvät markkinat ja High Yield	314	8	253	6
Strukturoidut sijoitukset****	193	5	275	7
Osakkeet yhteensä	455	11	426	11
Suomi	108	3	116	3
Kehittyneet markkinat	185	5	172	4
Kehittyvät markkinat	88	2	67	2
Käyttöomaisuus ja ei-noteeratut osakkeet	6	0	6	0
Pääomasijoitukset	68	2	65	2
Valtioneitoiset sijoitukset yhteensä	32	1	35	1
Hedge-fund rahastot	32	1	35	1
Kiinteistöinvestoinnit yhteensä	393	10	300	8
Suorat kiinteistöt	250	6	159	4
Epäsuorat kiinteistöinvestoinnit	142	4	141	4
Yhteensä	3 990	100	3 952	100

* Sisältää siirtyvät korot.

** Sisältää kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten markkina-arvon.

*** Johdannaisten vaikutus omaisuuslajin allokointiin (deltavasta-arvo).

**** Sisältää vakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat.

Liite 17. Lähipiiritapahtumat

OP Yrityspankki -konsernin lähipiiriin muodostavat emoyhtiö OP Osuuskunta, konserniin yhdistellyt tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt, johdon avainhenkilöt ja muut lähipiiriin kuuluvat yhteisöt. OP Yrityspankki -konsernin johdon avainhenkilöihin luetaan OP Yrityspankki Oyj:n toimitusjohtaja, hallituksen jäsenet ja näiden läheiset perheenjäsenet. Lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöillä tai avainhenkilön läheisellä perheenjäsenellä on huomattava vaikutusvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätiö ja sisaryritykset OP Osuuskunta -konsernissa.

Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Lähipiiriilikeitoiminnassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2019 jälkeen.

Taloudellinen informaatio 2021

Vuoden 2020 raporttien julkaisuajankohdat:

OP Yrityspankin toimintakertomus ja tilinpäätös 2020	vko 10
Selvitys OP Yrityspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2020	vko 10

Vuoden 2020 tilinpäätöstiedotteen ja vuoden 2021 osavuoksausten sekä puolivuoksausten julkaisupäivämäärät:

Tilinpäätöstiedote 1.1.-31.12.2020	10.2.2021
Osavuoksaustiedote 1.1.-31.3.2021	28.4.2021
Puolivuoksaustiedote 1.1.-30.6.2021	28.7.2021
Osavuoksaustiedote 1.1.-30.9.2021	27.10.2021

Helsingissä 22.10.2020

OP Yrityspankki Oyj
Hallitus

Lisätiedot:

Toimitusjohtaja Katja Keitaanniemi, puh. 010 252 1387
Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja Tuuli Kousa, puh. 010 252 2957

www.op.fi